

číslo 2/2017

Vodárenské pohľady

štvrtročník / ročník: 12

**Ostro sledovaná voda:
Očakávané zmeny
v legislatíve**

TEAMS WORK.

STRABAG Pozemné a inžinierske staveiteľstvo s.r.o.
je stavebná spoločnosť s viac ako 50 ročnou tradíciou
v stavebnej výrobe na Slovensku.

- dodávka a realizácia stavieb na kľúč
- realizácia inžinierskych stavieb
- výroba a montáž prefabrikovaných konštrukcií
- rekonštrukcie historických a pamiatkovo chránených stavieb

www.strabag-pozemne.sk

STRABAG
TEAMS WORK.

STRABAG Pozemné a inžinierske staveiteľstvo s.r.o., Mlynské nivy 61/A, 820 15 Bratislava
Tel.: +421 2 3262 1111, strabag-pozemne@strabag.com

Inzercia

NOVÝ MODUL MANAŽERSKÉHO INFORMAČNÉHO SYSTÉMU CG MIS

Operatívny dispečing

Požadujete správne údaje
o aktuálnych prietokoch
na vodovodnej sieti?

Modul informačného systému CG MIS
poskytuje rôzne **výstupy, prehľady a analýzy**
big data údajov z meraní externých zdrojov
vodárenských dispečingov

Vyhodnotenie **hodnôt** aktuálneho prietoku, minulého
prietoku, prípadne za posledných 30 dní

Rýchle **zorientovanie a identifikovanie** kritických
a prekročených hodnôt prietokov na meracích miestach

Vizuálne **farebné odlíšenie** jednotlivých prietokov v CG MIS
a zároveň v CG VGIS

Bez potreby ručného vyplňania a korigovania údajov

CORA GEO
A.Kmeťa 5397/23
036 01 Martin

tel.: 052/2851 411
obchod@corageo.sk
www.corageo.sk

Inzercia

EKO SVIP, s.r.o.
Ovocinárska 48
083 01 Sabinov
www.ekosvip.sk

**VÝSTAVBA EKOLOGICKÝCH
VODOHOSPODÁRSKÝCH, INŽINIERSKÝCH,
OBČIANSKÝCH A BYTOVÝCH STAVIEB,
MONITORING KANALIZÁCIÍ**

Inzercia

Miesto pre Vašu prezentáciu

Vodárenské pohľady

Vydavateľ:

Asociácia vodárenských spoločností
Prešovská 48
826 46 Bratislava

www.avssr.sk

IČO: 30854156

Pracovisko:

Nevädzová 5
821 01 Bratislava

Sídlo redakcie:

Agentúra PENELOPA, s.r.o.
Omská 22
040 01 Košice
tel./fax.: +421 55 677 00 76

Šéfredaktor:

Mgr. Martina Hidvéghyová
e-mail: hidveghyova@penelopa.sk

Zodpovedný redaktor:

Mgr. Alena Havrilová
e-mail: obchod@penelopa.sk

Redaktori:

Ing. Ivana Mahríková, PhD.
Ján Pálffy, PhD.
Mgr. Eva Petranová
Ing. Božena Dická
Mgr. Slavomíra Vogelová
Ing. Miloš Dian
JUDr. Diana Vacová
Ing. Jozef Horečný
Ing. Ján Chovan
Ing. Jozef Vrábel
Ing. Peter Ďuroška
Ing. Helena Molnárová

Externý redaktor:

PhDr. Peter Furmaník

Príjem inzercie:

Agentúra PENELOPA, s.r.o.
Omská 22, 04001 Košice
tel./fax.: +421 55 677 00 76
e-mail: obchod@penelopa.sk

Grafika a sadzba:

Agentúra PENELOPA, s.r.o.

Tlač:

Rotaprint Košice

Autorské práva vyhradené. Akékoľvek rozmnožovanie textu, fotografií a grafiky vrátane údajov v elektronickej podobe, len s predchádzajúcim písomným súhlasom redakcie.

Nepredajné.

Evidenčné číslo:

EV 3422/09

ISSN: 1336-6467

Ročník: 12

Štvrťročník, Číslo: 2

Dátum vydania: 5. 6. 2017

4

5

7

15

18

10

20

4 Aktuality/AVS report

- Zasadnutie valného zhromaždenia EUREAU, Francúzsko
- Mozaika AVS
- Oslava svetového dňa vody na Slovensku

7 Hlavná téma

- Ostro sledovaná voda

10 Anketa

- Ceny sú vždy mediálne i politicky zaujímavou témou

15 Téma

- Repetitio est mater studiorum*

17 Čo je nové

- Čo je nové v StVPS, a.s.
- Čo je nové v BVS, a.s.
- Čo je nové v SEVAK, a.s.
- Čo je nové v LVS, a.s.
- Čo je nové v ZsVS, a.s.
- Čo je nové v VVS, a.s.

23 SOVAK

Zasadnutie valného zhromaždenia EUREAU, Francúzsko, Paríž

V dňoch 11. - 12. 5. 2017 sa v hlavnom meste Francúzska v Maison de l'Amérique Latine konalo valné zhromaždenie EUREAU.

Prvý deň rokovania otvoril prezident EUREAU Bruno Tisserand privítaním prítomných členov valného zhromaždenia, predsedov komisií a pracovníkov sekretariátu EUREAU.

Po schválení programu dvojdnového zasadnutia valného zhromaždenia generálny tajomník EUREAU Oliver Loebel predstavil nových členov valného zhromaždenia: Giordano Colarullo (Taliansko), Mario Paul Zammit (Malta), Hein Pieper (Holandsko), André Olschewski (Švajčiarsko) a Jim Marshall (Veľká Británia).

Členovia valného zhromaždenia schválili zápisnicu zo zasadnutia v Kodani 21. septembra 2016 a z výkonného výboru z 21. marca 2017 a vypočuli si správu generálneho tajomníka EUREAU Olivera Loebela o práci generálneho sekretariátu EUREAU v Bruseli.

Generálny sekretariát naďalej spolupracuje s členmi, zainteresovanými stranami a rozhodovacími orgánmi v EÚ s cieľom rozvíjať politiku v oblasti vody. Je dôležité, aby členovia valného zhromaždenia vedeli o práci tímu v Bruseli.

V ďalšom bode zasadnutia odznali správy predsedov komisií EU1, EU2 a EU3.

Na schválenie boli členom valného zhromaždenia predložené pozičné stanoviska EUREAU:

- znečisťujúce látky (referenčný rámec)
- pozícia o zákazníkoch a zostavenie nákladov
- stanovisko k lepšej koordinácii politik
- pozičný papier o vode a poľnohospodárstve.

Predsedovia komisií predstavili kľúčové činnosti od predchádzajúceho valného zhromaždenia a informovali o prioritách na ďalšie mesiace. Sekretariát zhrnie činnosti spoločných pracovných skupín, niekoľko pozícií a strategických dokumentov, ako aj referenčné podmienky pre znečisťujúce látky budú predložené valnému zhromaždeniu na schválenie.

Informačné potreby podľa smernice o pitnej vode: Smernica požaduje, aby spotrebitelia mali k dispozícii „primerané a aktuálne informácie o kvalite vody určenej na ľudskú spotrebu“. V nadväznosti na iniciatívu „Právo na vodu“ sa táto požiadavka posilní v príslušnej smernici.

Prezident EUREAU Bruno Tisserand predstavil priority pre EUREAU na roky 2017 - 2018.

Na základe pozícií, ktoré vypracovali komisie EUREAU a pracovné skupiny EUREAU, aktívne podporuje záujmy svojich členov na európskej úrovni. Na základe správ predsedov komisií a výročnej správy z roku 2016 sa budú pripravovať stanoviská EUREAU.

V ďalšom bode Bertrand Vallet zo sekretariátu EUREAU oboznámil členov valného zhromaždenia s prieskumom údajov získaných z členských krajín EUREAU.

Tieto údaje pokrývajú niekoľko technických a ekonomických oblastí a budú zverejnené na európskej úrovni.

Počas druhého dňa zasadnutia generálny tajomník EUREAU Oliver Loebel a Alain Gillis oboznámili členov valného zhromaždenia s finančnou správou za rok 2016.

Zisk EUREAU je za rok zhruba vo výške 33 000 EUR a do roku 2017 sa prenáša približne 150 000 EUR.

Rozpočet na rok 2018 bude predložený na schválenie na októbrovom zasadnutí EUREAU v Bilbau.

V ďalšom bode Bruno Tisserand v mene výkonného výboru navrhol malú zmenu v článku 19 stanov EUREAU, ktorý oprávňuje výkonný výbor nielen vymenovať, ale aj odmietnuť osoby, ktoré zastupujú EUREAU vo vonkajších skupinách, alebo ktoré budú hovoriť v mene EUREAU na konferenciách, workshopoch alebo stretnutiach.

Členovia valného zhromaždenia schválili túto malú zmenu článku 19 stanov EUREAU.

Bruno Tisserand v nadväznosti na rozhodnutie valného zhromaždenia, ktorým sa v stanovách nahradí termín „komisia“ termínom „výbor“ uviedol, že je potrebné upraviť aj vnútorné nariadenie.

Zasadnutie valného zhromaždenia pokračovalo najdôležitejším bodom programu, a to voľbami.

Na prezidenta EUREAU kandidoval iba jediný kandidát, a to súčasný prezident EUREAU Bruno Tisserand, ktorý bol následne aj jednoducho zvolený na ďalšie obdobie.

Za predsedov komisií boli opätovne zvolení: za EU1 Arjen Frentz a za EU2 spolupredsedovia Jean-Pierre Silan a Greet De Guelde.

Predseda EU3 a viceprezident EUREAU Carl-Emil Larsen už opätovne nekandidoval, a tak za predsedu komisie EU3 bola zvolená Klara Ram Szatkiewicz.

Za členov výkonného výboru EUREAU boli zvolení Anna Linusson, Alain Gillis, Klara Ram Szatkiewicz, Giordano Colarullo, Jim Marshall, Mircea Macri a Mariano Blanco Orozco.

Prezident, predsedovia komisií a členovia výkonného výboru boli zvolení na obdobie od 1. júla 2017 do 30. júna 2019.

Zasadnutie valného zhromaždenia bolo ukončené informáciou, že jesenné zasadnutie EUREAU a zasadnutie komisií EU1, EU2, EU3 sa uskutoční v Bilbau v dňoch 18. - 20. októbra 2017.

Ing. Vladimír Jakub
Člen valného zhromaždenia EUREAU
foto: archív Ing. Vladimíra Jakuba

Mozaika AVS

Asociácia vodárenských spoločností pripravila v druhom štvrťroku pre svojich členov bohatý program.

Zasadnutie komisie

Dňa 20. apríla 2017 sa uskutočnilo zasadanie **Legislatívno-právnej komisie** AVS (LPK) v Banskej Bystrici. Hlavné témy pracovného rokovania boli: novela zákona o vodách a majetkové ujmy za užívanie cudzieho pozemku, s ktorými sa stretávajú viaceré vodárenské spoločnosti. Na rokovaní bola dohodnutá vzájomná spolupráca pri výmene poznatkov a skúseností zo súdnych sporov. Členovia LPK zvolili predsedu komisie, ktorým sa stal JUDr. Rastislav Dindoš z Podtatranskej vodárenskej prevádzkovej spoločnosti, a.s..

Odborná konferencia Vodovody a kanalizácie

Asociácia vodárenských spoločností v spolupráci so Združením miest a obcí Slovenska usporiadala 4. mája v Liptovskom Jáne odbornú konferenciu s názvom **Vodovody a kanalizácie**. Odborne zastrešovali konferenciu aj zástupcovia Ministerstva životného prostredia SR a Úradu pre reguláciu sieťových odvetví. Cieľom konferencie bolo odpovedať na otázky, či Slovensko potrebuje stratégiu budovania verejných vodovodov a kanalizácií po r. 2021 a zhodnotenie aktuálnej situácie v zásobovaní vodou a odkanalizovaní územia SR. Zároveň boli prehodnotené otázky, ako pomohli európske fondy slovenským mestám, obciam a vodárenským spoločnostiam a ako pomáha súčasné nastavenie cien a cenotvorba prostredníctvom Úradu pre reguláciu sieťových odvetví zabezpečiť obnovu existujúcej siete vodovodov a kanalizácií. Skutočný záujem o problematiku v oblasti zásobovania obyvateľov pitnou vodou a odvádzania a čistenia odpadových vôd potvrdila vysoká účasť zástupcov miest a obcí SR a vodárenských spoločností, ktorých sa na konferencii zúčastnilo spolu viac ako 100. Prezentácie z konferencie môžete nájsť na web stránke AVS: avs@avssr.sk.

20. ročník výstavy

Členovia správnej rady AVS a zástupcovia vodárenských spoločností sa zúčastnili na jubilejnom 20. ročníku výstavy **Vodovody a kanalizácie**, ktorá sa konala v dňoch 23. - 25. mája 2017 v Prahe. Podľa organizátorov bol 20. ročník výstavy rekordný, čo sa týka návštevnosti aj prezentácie firiem, ktorých sa na výstave aktívne zúčastnilo až 350. K zvýšeniu medzinárodnej účasti prispeli aj zástupcovia AVS, ktorí zorganizovali počas výstavy zasadanie správnej rady AVS - členovia SR AVS sa neskôr stretli s predsedníctvom SoVak na pracovnom rokovaní. Hlavnými témami rozhovoru boli: súčasný stav rozvoja verejných vodovodov a kanalizácií v Čechách a na Slovensku, skúsenosti s cenovou reguláciou, dvojzložková cena. Vývojové trendy vo vodárenstve. Zahraničné aktivity združení na Slovensku a v Čechách a možnosti spolupráce medzi AVS a SoVak v oblasti legislatívy, vzdelávania a vzájomnej pomoci v najbližšom období.

Stretnutie AVS a SoVak v Prahe

Snem Asociácie vodárenských spoločností

Dňa 31. mája 2017 sa uskutočnil v Liptovskom Jáne Snem Asociácie vodárenských spoločností, ktorý sa zaoberal aktuálnym stavom legislatívy v oblasti vodárenstva. Regulačná politika a jej dopad na činnosť členov AVS bola témou samostatného stretnutia generálnych riaditeľov vodárenských spoločností dňa 1. júna 2017.

Ing. Ivana Mahríková, PhD.
kancelária AVS
Foto: archív AVS

10. bienálna konferencia s medzinárodnou účasťou

**REKONŠTRUKCIE
STOKOVÝCH SIETÍ A ČISTIARNÍ ODPADOVÝCH VÔD**

PODBANSKÉ, 16. - 18. október 2017

Ďalšie informácie na: www.vuvh.sk

Oslava Svetového dňa vody na Slovensku

„
Zásoby
podzemných
vôd kapacitne
viacnásobne
prevyšujú
potrebu vody
na Slovensku.
“

22. marec bol Organizáciou Spojených národov vyhlásený za Svetový deň vody. V tento deň si ľudia na celom svete pripomínajú dôležitosť vody ako základnej zložky životného prostredia a poukazujú na jej nenahradiiteľnosť v našom živote. Organizácia spojených národov vyhlasuje každý rok aktuálnu tému. V roku 2017 boli témou Svetového dňa vody „Odpadové vody“.

Na Slovensku je téma zneškodňovania odpadových vôd vysoko aktuálna. V posledných desiatich rokoch sa vďaka podpore Európskej únie vybudovali v rámci Operačného programu Životné prostredie stovky kilometrov sietí verejných kanalizácií. Zároveň boli intenzifikované desiatky čistiární odpadových vôd tak, aby vyhovovali európskym štandardom.

Naša krajina vďaka svojej geografickej polohe patrí medzi krajiny, ktoré netrpia nedostatkom vody. Je jednou z najväčších zásobární vody v strednej Európe. Zásoby podzemných vôd kapacitne viacnásobne prevyšujú potrebu vody na Slovensku. Našou úlohou je myslieť nielen na kvantitu, ale aj na kvalitu vody. Zdroje pitných vôd, ktoré sú ukryté pod zemským povrchom sú unikátne a nenapodobiteľné. Práve pre tento fakt je nutné ich chrániť pre budúce generácie. Kvalitná voda je naším najväčším prírodným bohatstvom. Je to strategická surovina, ktorá robí Slovensko zaujímavým pre krajiny, ktoré trpia jej nedostatkom a v budúcnosti môže zabezpečiť značný ekonomický prínos pre našu krajinu. Najlepšou ochranou tohto bohatstva je efektívne odvádzanie a čistenie odpadových vôd.

Pri príležitosti osláv Svetového dňa vody sa téme efektívneho hospodárenia s vodou na území Slovenska venovalo aj slávnostné podujatie organizované Asociáciou vodárenských spoločností (AVS) a Združením zamestnávateľov vo vodnom hospodárstve na Slovensku (ZZVH). Podujatie sa uskutočnilo počas veľtrhu Coneco racioenergia a voda dňa 23. marca 2017. Zúčastnilo sa na ňom 120 odborníkov z oblasti vodného hospodárstva, zastupujúcich zamestnávateľov ako Slovenský vodohospodársky podnik, š.p., Vodohospodárska výstavba, š.p., prevádzkovateľov a vlastníkov verejných vodovodov a kanalizácií, ale aj pracovníkov štátnych inštitúcií, ministerstiev a vzdelávacích inštitúcií. So slávnostnými príhovormi vystúpila ministerka pôdohospodár-

stva a rozvoja vidieka SR Gabriela Matečná, štátny tajomník Ministerstva životného prostredia SR Norbert Kurilla, predsedníčka Združenia zamestnávateľov vo vodnom hospodárstve na Slovensku Ľubica Kopčová, prezident Asociácie vodárenských spoločností Stanislav Hreha. Všetci rečníci vo svojich príhovoroch poukázali na potrebu ochrany vodných zdrojov pred znečistením odpadovými vodami. Rezonovala hlavne otázka relatívne nízkej pripojenosti obyvateľov Slovenska na verejné kanalizácie v porovnaní s okolitými štátmi.

Po ukončení oficiálnej časti podujatia prišla tá príjemnejšia časť, a to oceňovanie víťazov súťaže stredných umeleckých škôl s názvom „Deň pre vodu, voda pre život“, ktorá bola jedným zo sprievodných podujatí konaných pri príležitosti osláv Svetového dňa vody. Ocenené boli štyri obrazy s tematikou súvisiacou s názvom súťaže. Mladí umelci si v prítomnosti vodohospodárov prebrali hodnotné ceny z rúk zástupcov Ministerstva životného prostredia SR Asociácie vodárenských spoločností, Združenia zamestnávateľov vo vodnom hospodárstve na Slovensku a Výskumného ústavu vodného hospodárstva. Zároveň bola dňa 30. marca v átriu Ministerstva životného prostredia SR otvorená výstava prác študentov, ktorí sa zapojili do výtvarnej súťaže. Prax ukázala, že každý rok sa do súťaže zapája viac stredných umeleckých škôl a k organizátorom prichádza viac výtvarných diel. Veríme, že 7. ročník súťaže pripravovaný v roku 2018 opäť osloví študentov stredných škôl a prinesie ďalšie zaujímavé obrazy, ktoré potešia oko hodnotiacej komisie aj bežnej verejnosti.

Študenti však pri príležitosti Svetového dňa vody nielen súťažili, mali možnosť sa aj zabaviť a zahrať počas interaktívneho popoludnia, ktoré pre nich pripravili organizátori osláv Svetového dňa vody v Expoklube v Inchebe v Bratislave. Zamestnávatelia, ktorých hlavnou činnosťou je práca v oblasti vodného hospodárstva, si pre študentov pripravili ochutnávku vody, vedomostnú súťaž o vodných živočíchoch, preskúšali znalosti študentov z balneológie a oboznámili ich s využívaním 3D tlače v rámci zlepšovania kvality výuky. Mladí kolegovia študujúci na Slovenskej technickej univerzite im podali informácie o možnostiach štúdia v programe vodné stavby a vodné hospodárstvo a zástupcovia Slovenskej agentúry životného prostredia pripravili zaujímavú prednášku s témou „Voda“. Veríme, že tieto aktivity prispedia k lepšej propagácii povolania vodohospodára a privedú mladých ľudí bližšie k práci s vodou a uvedomeniu si zodpovednosti za jej ochranu a trvalo udržateľný rozvoj.

Ing. Ivana Mahríková, PhD.
kancelária AVS
Foto: archív AVS

*Kvalita a zdravotná bezpečnosť pitnej vody
pod drobnohľadom laboratórií, časť druhá*

Ostro sledovaná voda: Očakávané zmeny v legislatíve

Všetko to, čo robia pracovníci laboratórií pitných vôd i laboratórií odpadových vôd, možno veľmi zjednodušene a s trochou obraznosti charakterizovať aj takto: pomáhajú chrániť naše zdravie i životné prostredie.

Aby mohli tieto úlohy plniť, musia poznať a dodržiavať veľké množstvo rôznych legislatívnych predpisov a dbať o to, aby dodávaná pitná i vypúšťaná odpadová voda spĺňala všetky požiadavky na ňu kladené. Avšak v prípade pitnej vody sú limitné hodnoty niektorých ukazovateľov u nás prísnejšie než ukladá smernica ES pre kvalitu vody určenej na ľudskú spotrebu, ktorá bola revidovaná v roku 2015 (smernica Komisie (EÚ) 2015/1787).

Na tom sa zhodne zjednotila celá slovenská vodárenská obec.

Revízia smernice vychádzala z aktuálnych toxikologických informácií vzťahujúcich sa na jednotlivé chemické parametre. Ich limitné hodnoty vo vode určenej na ľudskú spotrebu boli navrhnuté tak, aby chránili ľudské zdravie a boli zárukou vody prijateľnej pre spotrebiteľa, čo je aj účelom novopripravovaného vykonávacieho predpisu k novele

zákona číslo 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia.

Zdravý a triezvy pohľad

Vodohospodárski pracovníci, vrátane pracovníkov laboratórií všetkých vodárenských spoločností na Slovensku s úľavou privítali avízo o postupne pripravovaných zmenách v legislatíve týkajúcich sa vody určenej na ľudskú spotrebu. Za zmienku stojí aj fakt, že návrhy na zmenu príslušnej legislatívy iniciovali aj pracovníci úradov verejného zdravotníctva (ÚVZ), podľa ktorých je v súčasnosti u nás veľmi zložitý a finančne zbytočne náročný monitoring veľkého počtu parametrov a uvažujú o tom, či je všade takýto postup s rozsiahlym počtom sledovaných ukazovateľov kvality pitnej vody vôbec opodstatnený.

”
Limitné
hodnoty vo
vode určenej
na ľudskú
spotrebu boli
navrhnuté
tak, aby
chránili
ľudské
zdravie.
”

O niektorých pripravovaných zmenách v legislatíve týkajúcich sa práce vodohospodárskych laboratórií hovorí **Ing. Nataša Riganová**, vedúca útvaru chemicko-technologických činností Východoslovenskej vodárenskej spoločnosti (VVS), a. s. Košice, ktorá je odborným garantom seriálu Ostro sledovaná voda.

▪ **Pani inžinierka, na ktoré najdôležitejšie pripravované či plánované (avizované) zmeny vo vodárenskej legislatíve by ste chceli osobitne upozorniť? Aspoň krátko. Máme na mysli, samozrejme, tie zmeny, ktoré sa priamo týkajú práce laboratórií.**

„Pripravované legislatívne zmeny sa samozrejme dotýkajú celého procesu výroby a distribúcie pitnej vody vo vzťahu k monitorovaniu kvality pitnej vody, ktorého neoddeliteľnou súčasťou je analýza vody. Spomeniem nielen rozsah sledovaných ukazovateľov, ale aj početnosť kontroly. V porovnaní s nariadením vlády (NV) číslo 354/2006 Z. z. boli pre kontrolu kvality pitnej vody zavedené nové ukazovatele, ale zároveň boli z rozsahu kontroly kvality pitnej vody vypustené tie ukazovatele, ktoré dlhodobo neboli v pitnej vode zisťované, resp. boli vynechané v nadväznosti na používané chemikálie v procese úpravy vody alebo ich stanovenie nevyžaduje ani smernica. Ako

kritérium na určenie počtu odberov vzoriek pri hromadnom zásobovaní sa bude jednoznačne používať počet zásobovaných obyvateľov. Pripravovaná vyhláška ministerstva zdravotníctva (MZ SR) v prílohe doplní analytické metódy používané na účely monitorovania a kontroly kvality pitnej vody a určuje laboratória, ktoré môžu tieto analýzy vykonávať. Príloha obsahuje prehľad analytických metód pre mikrobiologické ukazovatele, ale aj minimálne výkonnostné charakteristiky: limit kvantifikácie a neistotu merania.“

▪ **Na nedávnej Konferencii o kvalite vody vo VVS (marec 2017) ste verejne poďakovali pracovníčke Regionálneho úradu verejného zdravotníctva (RÚVZ) v Košiciach pani Ing. Zuzane Bratskej za „zdravý a trpezlivý pohľad na problematiku.“ Pani Bratská na tejto konferencii predniesla referát o pripravovaných zmenách v legislatíve pre vodu určenú na ľudskú spotrebu a zvýraznila v ňom myšlienku, že pri zdrojoch vody, ktoré - voľne cítujeme - sú dlhodobo stabilné, dlhé roky nevykazujú žiadne anomálie, žiadne prekročenia limitných hodnôt, je úplne zbytočné robiť často finančne náročné pravidelné rozbory a sledovať množstvo ukazovateľov. Môžete sa k tomuto momentu na spomínanej konferencii vrátiť a prípadne to ešte ďalej rozviesť? Alebo uviesť krátky príklad?**

„Áno, bolo to tak. Ide totiž o to, že na Slovensku máme vodárenské zdroje, kde je veľmi dobrá kvalita vody a je stabilná. Ako príklad uvediem trebárs Vodárenskú nádrž (VN) Starina, ktorá je najväčším zdrojom pitnej vody pre VVS a je tam aj vysoká početnosť odberov. Preto oslovíme príslušný regionálny úrad verejného zdravotníctva (RÚVZ) a využijeme možnosť zúžiť monitorovanie

ukazovateľov kvality pitnej vody pri preukázateľne stálych a vyhovujúcich hodnotách ukazovateľov kvality pitnej vody a jej zdroja doložených štatisticky reprezentatívnym počtom údajov - tak ako nám to umožňuje novela už spomínaného zákona číslo 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia.“

▪ **V novej legislatíve by sa mal výraznejšie znížiť celkový počet sledovaných ukazovateľov kvality pitnej vody - vypustiť zo zoznamu by sa mali napríklad bezfarebné bičikovce, celkové rozpustné látky, sulfán voľný, styren, toluén, xylén, chloroform... Na strane druhej by ale mali pribudnúť nové ukazovatele. Z mikrobiológie je to baktéria *Pseudomonas aeruginosa*, z ďalších kategórií napríklad chlorečnany a kyseliny haloctové. Prečo? Aké riziká by mohli hroziť konzumentovi pitnej vody?**

„Dovolím si citovať časť dôvodovej správy k novele NV SR číslo 54/2006 Z. z.: „Z rozsahu kontroly kvality pitnej vody boli vylúčené tie ukazovatele, ktoré dlhodobo neboli v pitnej vode zisťované a ich stanovenie nevyžaduje ani smernica (bezfarebné bičikovce, celkové rozpustné látky, nasýtenie vody kyslíkom, sulfán voľný, zinok, styren, toluén, xylén, tetrachlórmetán, brómdichlórmetán a chloroform). Chloroform a brómdichlórmetán sa zisťujú naďalej ako súčasť sumy trihalometánov. Chcem ale doplniť, že v porovnaní s citovaným nariadením vlády boli pre kontrolu kvality pitnej vody zavedené tri nové ukazovatele. Chlorečnany a kyseliny haloctové sa ako vedľajšie produkty dezinfekcie sledujú pri použití príslušných dezinfekčných prostriedkov. Celkový fosfor sa zisťuje pri používaní chemických látok na úpravu pitnej vody na báze fosforečnanov; vzhľadom na jeho

zdravotný význam je limitovaný odporúčanou hodnotou.“

Ani ruky si neumývajte!

V ďalšej časti seriálu Ostro sledovaná voda, ktorá vyjde v jesennom vydaní Vodárenských pohľadov, sa podrobnejšie pozrieme na kvalitu pitnej vody z mikrobiologického a hydrobiologického hľadiska. Povieme si o tom, že mikrobiológia ako veda je pre mnohých ľudí dodnes zahalená rúškom tajomstva, keďže skúma živé organizmy, ktoré sú také malé, že ľudským okom sú neviditeľné. Odborne sa nazývajú mikroorganizmy (z gréckeho slova micros - malý) a patria sem jednobunkové organizmy (napríklad baktérie), nebunkové organizmy (vírusy) i subvírusové patogény (prióny, viroidy). Mikrobiológia je veda, pod rozvoj ktorej sa podpísali známi vedci (Louis Pasteur, Robert Koch, Alexander Fleming a ďalší) i veľké technické objavy (16. storočie - optický mikroskop s niekoľkonásobným zväčšením, 20. storočie - elektrónový mikroskop s miliónnásobným zväčšením).

Z hľadiska vodárenstva je dôležité to, že mikrobiologické rozborry sú súčasťou celkového sledovania kvality pitnej vody v laboratóriách vodárenských spoločností. Téma je to výsostne aktuálna aj inak, lebo pre neznalého človeka sú všetky mikroorganizmy (bunkové i nebunkové) jednoducho bacily, presnejšie: zlé bacily,

škodlivé bacily a podobne. Aj keď ten hlavný boom „záračných“ zariadení na domácu doúpravu pitnej vody, tzv. filtrov fungujúcich zväčša na báze osmózy je už našťastie za nami, našinec ešte z času na čas dostane pozvanie na seansu, kde sa dozvie, čo má urobiť pre svoje zdravie a dlhovekosť.

A tam mu povedia, že voda z vodovodu je zlá, lebo obsahuje množstvo škodlivých látok a bacily, ktoré postupne ničia jednotlivé orgány v ľudskom tele, oslabujú organizmus, znižujú imunitu. A ďalej: „V takejto vode si ani len ruky neumývajte! A nieže piť alebo z nej variť! Tu ide o život, preto je potrebný filter, ktorý tie bacily odstráni!“

Ale ako hovorievali už starí Rimania, demagógii a hlúposti sa darí v každom čase. O všetkých týchto veciach budeme v seriáli Ostro sledovaná voda ešte podrobne rozprávať.

(fur.)

foto: Marián Horňák

„
Hlavný boom
„záračných“
zariadení na
domácu
doúpravu
pitnej vody,
tzv. filtrov
fungujúcich
zväčša na
báze osmózy,
je už našťastie
za nami.

”

Priame finančné dôsledky umelo nafúknutej masovej hystérie sa rátajú v státisícoch, ale v hre je aj meno a česť slovenských vodárov

Ceny sú vždy

mediálne i politicky zaujímavou témou

Anketou v druhom tohtoročnom vydaní Vodárenských pohľadov sa vraciame k masovej hystérii okolo pôvodného zavedenia dvojzložkových cien vodného a stočného na rok 2017 a neskoršieho návratu cien na úroveň roka 2016. Tému sme podrobne rozobrali v prvom tohtoročnom vydaní pod titulkom *Namiesto vášní nech odznejú argumenty!*

Odvtedy však vaše vychladli a politici sa k danej veci už vôbec nevyjadrujú. A radový občan, o ktorého sa politické strany v tom čase tak veľmi bali, konečne pochopil, že za vodu a odvedenie odpadovej vody platiť musí a že voda **nie je a nemôže byť zadarmo**. A rovnako nemôže byť zadarmo ani odvedenie a čistenie odpadovej vody.

Nepriateľ občana a zlý monopol?

V každom prípade mediálna hystéria masových rozmerov tu začiatkom roka naozaj bola

a zástupcov vodárenských spoločností sme sa opýtali, ako sa **s odstupom času** pozerajú na tie hektické týždne, prípadne aké poučenie si z toho všetkého mohli odniesť. Vieme, s akými **konkrétnymi** prejavmi občianskej neposlušnosti (trhanie faktúr, slovné útoky, vyhrážky) sa v tomto období stretávali? Oháňali sa ich klienti politikmi,

ktorí vraj boli na strane neplatičov, i demagógiou šírenou médiami?

Ing. Anita Gašparíková, ekonomická riaditeľka, Východoslovenská vodárenská spoločnosť (VVS), Košice: „Ceny vodného a stočného sú vždy mediálne i politicky zaujímavou témou, lebo faktom je, že sa týkajú každého občana. Vodárenské spoločnosti sú aj vďaka nepravdivým a zavádzajúcim mediálnym „bombám“ vnímané často ako nevyhnutné zlo, nepriateľ občana, zlý monopol. Ak sa k tomu ešte pridruží **demagógia, agresivita a neodbornosť**, vytvorí sa spoločenská klíma, v ktorej logika a slušnosť sú neznáme pojmy. V januári 2016 sme mali 6 165 hovorov na call centrum a v januári 2017 to bolo 17 554. Vysvetľovali sme dôvody zmeny ceny, prepočítavali, znižovali a zvyšovali zálohy odberateľom, prijímali sme reklamácie. Musím povedať, že kolegyně a kolegovia na call centre odvídli skvelú prácu i napriek tomu, že si museli vypočuť aj vyhrážky, vulgárne nadávky a bezdôvodnú hrubosť. Perličkou je písomná sťažnosť odberateľa, ktorý žiadal o okamžité vrátenie platby. Jeho zálohová platba sa zvýšila z cca 23 EUR na 60 EUR (zvýšenie zálohy bolo výsledkom skutočnej spotreby). V sťažnosti uviedol, že ak to neurobíme do 7 pracovných dní, tak na nás podáva ako právnik trestné oznámenie za neodôvodnené obohatenie. Zálohu sme nevrátili, pretože sme nemali čo, odberateľ totiž zálohové platby neplatil.“

Ing. Daniela Hlavková, vedúca obchodného útvaru, Severoslovenské vodárne a kanalizácie (SEVAK), Žilina: „Na základe informácií, ktoré vytvorili chaos a paniku v médiách, niektorí odberatelia vyjadrovali nespokojnosť a paradoxne sa vyhrážali ÚRSO-m, iné vážne ataky sme nezaznamenali. Zákazníci sa **dožadovali najmä informácií** o zaradení do tarifnej skupiny a poskytovali nám rozmery „trubky“. Na vystavené faktúry s dvojzložkovou cenou sme dostali minimum sťažností. Väčšina z vystavených faktúr v dvojzložkovej cene bola uhradená.“

Ing. Jaroslava Vyšná, vedúca obchodného oddelenia, Liptovská vodárenská spoločnosť (LVS), Liptovský Mikuláš: „Nestretli sme sa s výraznými prejavmi občianskej neposlušnosti v období po nadobudnutí účinnosti vyhlášky č. 225/2016 Z. z., ktorou bola zavedená dvojzložková cena vodného a stočného a následne ani po zrušení tejto vyhlášky. Obyvatelia však **prejavovali veľkú nespokojnosť** s mimoriadnymi odpočtami vodomeroch v januári tohto roka, ktoré boli vodárenské spoločnosti povinné vykonať v súvislosti so zmenou cien vodného a stočného podľa platných právnych predpisov. A navyše, v tomto období boli obzvlášť nepriaznivé klimatické podmienky.“

Ing. Gabriela Pytelová, obchodno-finančná riaditeľka, Západoslovenská vodárenská spoločnosť (ZsVS), Nitra: „V súvislosti so zavedením dvojzložkovej ceny sme sa stretli s negatívnymi postojmi zákazníkov, ktoré sa prejavili rôzne, či už odmietaním úhrad faktúr, vyhrážkami - slovными i písomnými, oháňaním sa výrokmi niektorých politikov. Ich reakcie k uvedenej problematike vyplývali skôr z nepochopenia celkovej filozofie zavedenia dvojzložkovej ceny v dôsledku dezinformácií šírených médiami. Naša spoločnosť sa podnetmi od zákazníkov, často veľmi neprijemnými, neustále zaoberala, pričom sme kládli dôraz na poskytovanie **relevantných a komplexných informácií** týkajúcich sa implementácie dvojzložkovej ceny, právoplatných cenových rozhodnutí či konkrétnej výšky fixných a variabilných zložiek maximálnych cien. Reakcie zákazníkov mnohokrát nemali nič spoločné s dvojzložkovou cenou, skôr išlo o požiadavky o zaslanie nových faktúr bez fixnej zložky ceny. Zákazníci sa s otázkami a podnetmi najviac obracali na pracovníkov našich zákazníckych centier, fakturačného oddelenia i oddelenia saldokonta, ale zasielali aj podnety prostredníctvom našej webovej stránky. Najviac reakcií, vrátane tých negatívnych sa ušlo **odpočtárom** či **montérom**, ktorí sú prvým kontaktom pre zákazníka pri mimoriadnych, ale aj bežných odpočtoch. Všetci títo pracovníci museli vyvinúť mimoriadne úsilie, aby zvládli tlak zákazníkov podporovaný médiami, za čo im patrí poďakovanie.“

Ing. Božena Dická, tlačová hovorkyňa, Podtatranská vodárenská prevádzková spoločnosť (PVPS), Poprad: „Od 1. januára platia opäť nové ceny vodného a stočného. Naša spoločnosť sa to dozvedela začiatkom marca z nového cenového rozhodnutia, ktoré platí pre obdobie od 1. januára 2017 až do 31. decembra 2021. Podtatranská vodárenská prevádzková spoločnosť aplikuje legislatívne zmeny v prospech zákazníkov. Zároveň sme v médiách žiadali o úhradu všetkých už vystavených faktúr za vodné a stočné v termíne splatnosti. **Prípadný preplatok** naša spoločnosť následne vráti. V žiadnom prípade by ľudia nemali trhať faktúry určené ešte podľa starého cenového výmeru. Faktúra je vždy daňový doklad, je potrebné ju uschovať a zaplatiť. V opačnom prípade ju budeme vymáhať, uviedli sme na našej internetovej stránke.“

Ján Pálffy, PhD., vedúci oddelenia PR a marketingu, Bratislavská vodárenská spoločnosť (BVS), Bratislava: „So spomenutými prejavmi boli začiatkom roku 2017 konfrontovaní aj naši pracovníci. Keďže sa podobné reakcie dali očakávať, zamestnanci kontaktných centier BVS boli pripravení a **situáciu zvládli** s maximálnou ústretovosťou k zákazníkom.“

Nestotožnili sa s hlúposťami

Viaceré médiá tému „dovysvetľovali“ tak, že za snahami vodárov o zavedenie dvojzložkovej ceny sa vraj skrýva iba zvyšovanie cien vodného a stočného, ktoré je nevyhnutnosťou, lebo je potrebné splácať kanalizácie a ČOV-ky, ktoré naši občania aj tak nechcú, ale EÚ nám ich nanútila. Peniaze potrebné na splácanie je však nutné nejakú získať, a tak sa vraj vymyslela dvojzložková cena, ktorá **je len pláštikom** pre skryté navýšenie vodného a stočného. Ozaj, používali takéto „argumenty“ aj občania, ktorí pod vplyvom médií odmietli uhrádzať vodné a stočné s tým, že zodpovedná je EÚ, keďže nás do budovania kanalizácií a čistiarň donútila?

Ing. D. Hlavková: „Bohužiaľ, takéto zavádzajúce informácie vrátane iba 20 % pripojenosti na verejnú kanalizáciu(!), a to priamo z ÚRSO, ktoré boli zverejnené v médiách (denník PRAVDA, 19. 04. 2016), **škodia podstate a zmyslu budovania** verejných kanalizácií. Snahou našej spoločnosti bolo poskytnúť relevantné vysvetlenia prostredníctvom internetovej stránky, na ktorej sme zverejnili 21 odpovedí na otázky, ktoré nám odberatelia položili, alebo ktoré sa vyskytovali v debatách na internete. Táto stránka zaznamenala po spustení dvojzložkovej ceny 130 % nárast návštevnosti v porovnaní s decembrom 2016. Aby sme sa vyhli dezinformáciám, dlhodobo zverejňujeme na internete skutočnú pripojenosť na verejnú kanalizáciu podľa jednotlivých projektov, ktorá sa blíži k viac ako 75 percentám. Veríme, že občania **význam ekologickej likvidácie odpadovej vody** pochopili, a preto sa na verejnú kanalizáciu pripájajú.“

Ing. A. Gašparíková: „K budovaniu kanalizácií a ČOV nás EÚ nenútila! SR uzavrela s EÚ pri vstupe do EÚ prístupovú zmluvu a zaviazala sa v súlade s európskou legislatívou k ochrane životného prostredia a k ochrane podzemných a povrchových vôd. Tento krok považujem za správny a myslím si, že fondy EÚ sú v súčasnej situácii **jediný spôsob**, ako vybudovať vodárenskú infraštruktúru na Slovensku. V rámci VVS máme na 15-tich ukončených projektoch v priemere 70 % pripojenosť a na deviatich z nich je pripojenosť viac ako 85 %, čo svedčí o tom, že budovanie nových vodovodov a kanalizácií má svoje opodstatnenie.“

Ing. G. Pytelová: „Naša spoločnosť sa s argumentmi, že za zavedenie dvojzložkovej ceny je zodpovedná EÚ, ktoré by boli dôvodom odmietnutia úhrady faktúr za vodné a stočné, našťastie nestretla.“

”
Najviac reakcií, vrátane tých negatívnych sa ušlo odpočtárom či montérom, ktorí sú prvým kontaktom pre zákazníka pri mimoriadnych, ale aj bežných odpočtoch.

”

„
Dvojzložková
cena naozaj
nebola
o zvýšení cien
vodného
a stočného,
ale len a len
o spravodlivom
rozdelení
nákladov
medzi
odberateľov.
”

Ing. J. Vyšná: „Nie, pracovníci LVS sa nestretli so skutočnosťou, že občania odmietali uhrádzať faktúry za vodné a stočné z vyššie uvedených dôvodov. Niektorí odberatelia prejavili záujem o ukončenie zmluvy na dodávku pitnej vody alebo na odvádzanie odpadových vôd, resp. o zrušenie vodovodnej alebo kanalizačnej prípojky. Išlo o odberateľov, u ktorých bola dlhodobo vykazovaná nulová spotreba pitnej vody.”

J. Pálffy, PhD: „Zo strany našich klientov sme sa stretli s viacerými názormi na dôvody zavedenia dvojzložkovej ceny, avšak nie s argumentáciou, že zodpovedná je EÚ. Uvedené tvrdenie totiž rezonovalo **viac v médiách** ako medzi občanmi.”

Podčiarknuté, zrátané: Verejnosť sa našťastie so všetkými hlúpostami v médiách nestotožnila!

Ing. A. Gašparíková: „Chcela by som na margo vtedajšej hystérie zdôrazniť, že dvojzložková cena naozaj nebola o zvýšení cien vodného a stočného, ale len a len o spravodlivom rozdelení nákladov medzi odberateľov. ÚRSO síce pôvodne deklarovalo, že zavedením jednotnej ceny pre všetky skupiny odberateľov odstránilo krížové dotácie, ale realita je taká, že krížové dotácie medzi odberateľmi, ktorí používajú vodovodnú prípojku ako záložný alebo málo využívaný zdroj pitnej vody, a odberateľmi so štandardnou spotrebou, odstránené neboli. Oznámenie o zvýšení ceny produktov a služieb je pre každú spoločnosť nepríjemné a nikto o to nemá záujem. Naším záujmom je vytvorenie možnosti pripojenia sa na verejný vodovod a verejnú kanalizáciu pre každého občana a poskytovanie kvalitných služieb, za ktoré občan zaplatí náklady a primeraný zisk. Náklady a zisk kontrolujú akcionári a ÚRSO. Ich kontrolou má byť inštitucionálna forma, prostredníctvom ktorej má občan vedieť, že cena je správna a spravodlivá a že **zaručuje** dlhodobú spoľahlivosť, prevádzku a udržateľnosť poskytovaných služieb.”

Nebolo dosť času

Médiá v tých horúcich chvíľach neraz kládli vodárom za vinu, že problematiku dvojzložkovej ceny vodného a stočného neodkomunikovali vraj na primeranej úrovni, resp. ju odkomunikovali len veľmi povrchné a akosi bokom („len aby sa niekde niečo objavilo”), alebo naopak - vysvetľovali to až príliš odborne, čomu bežný občan nerozumel, a to bola voda na mlyn pre politikov, ktorí to **len zneužili**. Podľa niektorých médií sa tak vlastne sa-

motní vodári pričínili o túto hystériu. Natíska sa otázka: Dá sa nieže súhlasit, ale vôbec polemizovať s takýmito názormi?

Ing. G. Pytelová: „Naša spoločnosť sa s veľkým predstihom a dôkladne pripravovala na uvedenie dvojzložkovej ceny do praxe, a to nielen realizáciou samotných opatrení nutných na jej zavedenie, ale rovnakú pozornosť sme venovali informovanosti zákazníkov. Organizovali sme pracovné stretnutia, ktorých účelom bolo, aby naši zamestnanci rôznych profesných úrovní a zaradení mali dostatočné informácie ohľadom implementácie dvojzložkovej ceny, ktoré ďalej sprostredkovávali našim zákazníkom. Spoločnosť vynaložila nemalé náklady na marketing. V rámci zavedenia dvojzložkovej ceny sme našim zákazníkom poskytli komplexné informácie o novom modeli fakturácie na našej webovej stránke, kde sme vysvetlili dôvody a **opodstatnenosť zavedenia** dvojzložkovej ceny, ako aj spôsob výpočtu a ekonomické dopady na zákazníka. Pre lepšiu ilustráciu sme uviedli konkrétny praktický príklad porovnania fakturácie jednozložkovej a dvojzložkovej ceny. Každý zákazník dostal spolu s faktúrou písomnú informáciu. Veľkým odberateľom, ktorí nás oslovili, sme **na osobných stretnutiach** vysvetlili dôvody a štruktúru dvojzložkovej ceny.”

Ing. A. Gašparíková: „Príprava návrhu a metodiky dvojzložkovej ceny v spolupráci s ÚRSO prebiehala viac ako tri roky. Asociácia vodárenských spoločností (AVS) v júli 2015 odovzdala ÚRSO spoločný návrh metodiky zavedenia dvojzložkovej ceny. ÚRSO však v júni 2016 pripravil vlastný návrh, ktorý **čiastočne akceptoval** návrh vodárenských spoločností, ale **diametrálne zmenil** rozsah oprávnených nákladov, preto prebiehalo pripomienkové konanie. V júli 2016 sa v zrýchlenom legislatívnom konaní vydala vyhláška, na základe ktorej vodárenské spoločnosti museli do konca septembra 2016 predložiť návrhy na cenu vodného a stočného pre regulačné obdobie 2017 - 2021 aj napriek tomu, že nesúhlasili so zmenami v oblasti oprávnených nákladov. Rozhodnutia o cene, z ktorých bolo definitívne jasné, že od 1. 1. 2017 bude dvojzložková cena, nám boli doručené koncom novembra 2016! Nebola to neochota vodárov. Nedostali sme dostatočný časový priestor na komunikáciu a vysvetľovanie dvojzložkovej ceny. V priebehu 30 dní sme museli upraviť informačné systémy a legislatívne i prevádzkovo sa pripraviť na úplne nový spôsob stanovenia vodného a stočného.”

Ing. D. Hlavková: „Podľa nášho názoru boli vodárenské spoločnosti **zatiahnuté do tejto hystérie** a slabá informovanosť odberateľov k tomu dopomohla. Súhlasíme s tým, že na dvojzložkovú cenu bolo potrebné odberateľov pripraviť v dostatočnom predstihu, aby

mali možnosť požiadať o zmenu DN vodomera, aby zväžili možnosť trvalého zrušenia pripojenia a pod. Na toto priestor nebol, napriek tomu, že sme na to upozorňovali. Je potrebné zobrať do úvahy, že aj kapacitné možnosti vodárenských spoločností na zmenu podmienok na odbornom mieste (zmena DN, zrušenie pripojenia) sú limitované.“

Ing. J. Vyšná: „Hneď na začiatku roka 2017, po doručení cenového rozhodnutia, ktorým ÚRSO od 1. 1. 2017 stanovil maximálne ceny za výrobu a dodávku pitnej vody a za odvádzanie a čistenie odpadovej vody ako dvojzložkové (rozhodnutie bolo do LVS doručené 14. 12. 2016), sme na webovej stránke a na úradnej tabuli zverejnili informácie k problematike zavedenia dvojzložkovej ceny do praxe. Na stránke bolo zverejnené nové cenové rozhodnutie, oznámenie o zmene ceny, rozpis cien podľa jednotlivých tarifných skupín a DN vodomero, nové všeobecné obchodné podmienky, ale aj otázky a odpovede k danej problematike. Zároveň sme **pripravili kampani** v rámci spolupráce s obcami a mestami. Jej súčasťou boli letáky s platnou cenou a letáky s otázkami a odpoveďami k problematike dvojzložkovej ceny, ktoré mali byť zverejnené na úradných tabuliach v jednotlivých mestách a obciach, v ktorých prevádzkujeme verejné vodovody a verejné kanalizácie. K tomu však vzhľadom na ďalší vývoj udalostí už nedošlo.“

J. Pálffy, PhD: „Na komunikovanie témy zavedenia dvojzložkovej ceny sme sa pripravovali veľmi zodpovedne. Popri viacerých individuálnych rozhovoroch so zástupcami médií sme začiatkom decembra zorganizovali tlačovú besedu, na ktorej vedenie našej spoločnosti veľmi podrobne vysvetlilo celkovú filozofiu a prostredníctvom modelových príkladov **reálne dopady** zavedenia nového spôsobu tvorby ceny vodného a stočného. Uvedené aktivity sa stretli s veľkým záujmom médií a aj následná analýza mediálnych výstupov preukázala, že sa nám túto zložitú tému podarilo sprostredkovať na vysokej úrovni. Významný **limitujúci faktor** však predstavovalo veľmi krátke obdobie, ktoré bolo k dispozícii na

spustila v súvislosti s iným regulovaným odvetvím a vodárenské odvetvie si to „odnieslo“ práve v čase zavádzania dvojzložkovej ceny.“

Ing. J. Vyšná: „Nebolo dosť času na oboznámenie sa odbornou, nieže širokej verejnosti s problematikou dvojzložkovej ceny!“

Téma je naďalej aktuálna

Zvládli nakoniec vodári **všetky úlohy a problémy** spojené s fakturáciou a opätovným nastavovaním softvéru na podmienky roku 2016? A myslia si, že téma dvojzložkových cien zabezpečujúcich spravodlivejšie prerozdelenie nákladov medzi všetkých odberateľov sa bude musieť **znova otvoriť**, ak aj nie hneď v budúcom, tak v ďalších rokoch? A to aj za cenu, že to opäť nemusí vyjsť a že znova bude potrebné aj opakované prerábať systémy fakturácie?

Ing. J. Vyšná: „Napriek časovej náročnosti sme zvládli všetky úlohy súvisiace so zavedením a opätovným zrušením dvojzložkovej ceny. Zavedenie dvojzložkovej ceny do praxe a jej opätovné zrušenie znamenalo pre vodárenské spoločnosti nemalé náklady, napríklad na zakúpenie nového softvéru, výrobu nových tlačív, zmenu zmluvných a obchodných podmienok, **mimoriadne odpočty vodomero** v nepriaznivom počasí, kontroly súvisiace so správnym zaradením odberateľov do tarifných skupín podľa zadáných parametrov, vystavenie opravných faktúr, dopravné náklady, výpočty a štatistiky a ďalšie. Zavedenie dvojzložkovej ceny sa približuje k objektívnejšiemu prerozdeleniu nákladov na zabezpečenie výroby a dodávky pitnej vody a na odvádzanie a čistenie odpadovej vody medzi jednotlivých odberateľov. Predpokladáme, že táto téma sa bude v budúcnosti znova otvárať. Je zahrnutá aj v cieľoch regulačnej politiky na regulačné obdobie rokov 2017 až 2021.“

„
Celá
hystéria sa
spustila
v súvislosti
s iným
regulovaným
odvetvím
a vodárenské
odvetvie si to
„odnieslo“
práve v čase
zavádzania
dvojzložkovej
ceny.
“

spostredkovanie zmien, čo sa prejavilo aj tým, že v rámci celého nášho odvetvia nebola komunikácia koordinovaná, resp. podporená spoločnou kampanou.“

Ing. A. Gašpariková: „Myslím si, že nikto z nás vodárov nemal záujem utajovať alebo prekvapiť. Jednoducho nebol vytvorený dostatočný časový priestor na pripomienkovanie vyhlášky a rokovanie o rozsahu oprávnených nákladov, na informovanie zákazníkov a mediálnu propagáciu zmeny filozofie uplatňovania ceny vodného a stočného.“

Ing. G. Pytelová: „Nezdieľam názor, že sme problematiku odkomunikovali veľmi povrchne, skôr si myslím, že celá hystéria sa

Ing. B. Dická: „Koncom marca a začiatkom apríla vykonala naša spoločnosť prepočet podľa novej vyhlášky a cenového výmeru. „Zákazníci dostanú faktúru, na ktorej bude vyčíslený rozdiel. Prípadné preplatky spoločnosť vráti štandardným spôsobom ako pri vyúčtovacej faktúre,“ uviedol Ing. Patrik Tkáč, obchodný riaditeľ PVPS. Pôvodne platilo od 1. januára 2017 rozhodnutie ÚRSO z 8. decembra 2016, kde bola stanovená dvojzložková cena vody. Cena fixnej zložky bola určená podľa veľkosti vodomera, čo doteraz nebolo a po novom už opäť neplatí. Cena pohyblivej zložky bola určená za odobratý objem vody. Podľa najnovšieho rozhodnutia ÚRSO sa cena vody opäť vrátila k jednozložkovej tarife.“

„
Aj naďalej
sme
presvedčení,
že filozofia,
z ktorej
dvojzložková
cena
vychádza
a ktorej
zmyslom je
spravodlivejšie
prerozdelenie
nákladov na
zabezpečenie
dodávok
pitnej vody
i odvádzanie
a čistenie
odpadovej
vody medzi
všetkých
klientov, je
správna.

„

Ing. A. Gašpariková: „Informačné systémy máme nastavené tak, že minuloročný model dvojzložkovej ceny by sme vedeli zaviesť opätovne do praxe. Ročne vystavujeme cca 600 tisíc faktúr a nemôžeme si dovoliť nefakturovať alebo fakturovať nesprávne. Verím tomu, že logika a ekonomika zvíťazí a dvojzložková cena vo vodárenstve bude. 80 % nákladov vodárenských spoločností sú **fixné náklady s návratnosťou 25 až 40 rokov**. Cena vodného a stočného, v ktorej je zahrnutá časť nákladov na budovanie a udržiavanie kapacity a časť ceny predstavuje reálnu spotrebu, predstavuje spravodlivý model pre zákazníka a pre vodárenské spoločnosti nástroj obchodnej a investičnej politiky. Nech model úhrady nákladov nazveme akokoľvek (jednozložková, dvojzložková cena, paušálne poplatky atď.), faktom je, že pri dodávke pitnej vody a odvádzaní odpadových vôd vznikajú náklady, ktoré **musia byť premietnuté do ceny vodného a stočného**.“

Ing. D. Hlavková: „Vďaka veľmi dobrej spolupráci s dodávateľom zákazníckeho informačného systému USYS Slovakia, s.r.o., Banská Bystrica a kolektívu zamestnancov našej spoločnosti sme zvládli prestavenie systému na jednozložkovú cenu a vystavenie 11 500 opravných faktúr v krátkom čase. Mrzí nás, že všetok čas a náklady, ktoré súviseli s dvojzložkovou cenou, sa ukázali ako **zbytočné**. Dvojzložková cena je spravodlivejšia a je potrebné sa touto myšlienkou ďalej zaoberať a vysvetľovať ju širokej verejnosti a **najmä** politickým predstaviteľom, aby jej zavedenie bolo v budúcnosti jednoznačne úspešné.“

Ing. G. Pytelová: „Sme presvedčení o tom, že zavedenie dvojzložkovej ceny má svoje opodstatnenie, pretože jej implementácia zabezpečí zosúladenie legislatívy s ostatnými sieťovými odvetvami a spravodlivejší postup a objektívnejšie podieľanie sa všetkých odberateľov na nákladoch vodárenských spoločností. Vodárenské spoločnosti majú náklady na všetky odberné miesta, ktoré sú spojené s prevádzkou a údržbou sietí, pričom tí odberatelia, ktorých odbery sú „nulové“, resp. minimálne, sa podieľajú na krytí nákladov minimálne alebo vôbec nie a tieto náklady **znášajú ostatní odberatelia** s reálnymi odbermi. Povinnosť opätovného zavedenia jednozložkovej ceny a podmienok z roku 2016 vyplynula z novej vyhlášky a každá vodárenská spoločnosť sa s ňou musela vyrovnáť. Retrospektívne stanovenie ceny vodného a stočného na úroveň roka 2016 pravdepodobne nebolo tým najvhodnejším riešením, znamenalo to opätovné zásahy do fakturačného softvéru, vystavenie

opravných faktúr. Rozdiely medzi dvojzložkovou a jednozložkovou cenou na opravných faktúrach boli minimálne, často len centové a práve kvôli tomu sme sa opäť stretli s negatívnymi reakciami zákazníkov, ktorí sa **stážovali**, že majú doplatiť len pár centov a stojí ich to poplatky za bankové služby.“

J. Pálffy, PhD.: „Implementáciu potrebných zmien do našich systémov sme zvládli veľmi dobre. Samotný proces prechodu na dvojzložkovú cenu a s tým spojené úkony sme zrealizovali za necelé štyri mesiace a návrat k podmienkam z roku 2016 za dva týždne. Samozrejme, uvedené zmeny sme mohli uskutočniť iba vďaka vysokému nasadeniu, odbornosti a snahe našich zamestnancov a dodávateľov. **Aj naďalej sme presvedčení**, že filozofia, z ktorej dvojzložková cena vychádza a ktorej zmyslom je spravodlivejšie prerozdelenie nákladov na zabezpečenie dodávok pitnej vody i odvádzanie a čistenie odpadovej vody medzi všetkých klientov, je správna.“

Kolko stál tento zbytočný chaos?

Ing. G. Pytelová: „Prechod na jednozložkovú cenu stál nemalé úsilie a finančné prostriedky, ale zvládli sme ho so ctou a dnes sa už upokojila aj situácia u zákazníkov.“

A namiesto obligátnej pointy aspoň pár čísel. Do ankety prispela aj pani **Ing. Ivana Mahríková**, vedúca kancelárie AVS, upozorniac na to, koľko slovenských vodárov celkovo stál tento proces, nehovoriac o hodinách práce zodpovedných pracovníkov vodárenských spoločností, ktorí vynaložili svoj čas a energiu na prechod na dvojzložkovú cenu, ktorá nakoniec fungovala len jeden a pol mesiaca.

Z údajov zosumarizovaných v rámci Asociácie vyplynulo, že celkové náklady, ktoré vodárenské spoločnosti - členovia AVS vynaložili na zavedenie dvojzložkovej ceny a neskôr na jej zrušenie a znovuzavedenie jednozložkovej ceny, predstavovali spolu **1,357 milióna eur**, z toho **562 651 eur** tvorili priame náklady na vrátenie do pôvodného stavu! Tieto finančné prostriedky mohli byť efektívnejšie využité niekde inde. Napríklad pri obnove zastaranej infraštruktúry, najmä starých vodovodných či kanalizačných potrubí.

(*fur.*)

foto: archív redakcie

Repetitio est mater studiorum

Priekopnícky nápad zrodený v hlave dvoch pánov – riaditeľa Strednej odbornej školy technickej v Košiciach PhDr. Jána Pitucha a jeho zástupcu PhDr. Milana Lazorčáka zaujal vedenie Východoslovenskej vodárenskej spoločnosti, a.s. natoľko, že dnes vďaka úspešnej spolupráci oboch subjektov po niekoľkoročnej pauze študuje mladá generácia odbor, na ktorý sa zabudlo.

Po prvotnej myšlienke nasledovala prirodzená otázka p. riaditeľa adresovaná zástupcom VVS, a.s., ako vodárenská spoločnosť zabezpečuje personálne obsadenie, budúcich odborníkov pre výkon jednotlivých činností – či už technických alebo manuálnych. Odpoveď nebola prekvapivá – VVS, a.s. nespokojujúca sa žiadosťou strednou školou, ktorá by vodárenský odbor vyučovala a pritom realita bola a je neutešená – vodárenské spoločnosti naliehavo a dlhodobo potrebujú riešiť nedostatok odborných pracovníkov. Do minulého roka totiž na Slovensku dlho neexistovala jediná škola, ktorá by ponúkala podobný odbor.

V dávnejšej minulosti bola situácia priaznivejšia, v roku 1984 v Piešťanoch vznikla jedna z najprestížnejších „učňoviek“ – SOU vodohospodárske. Bohužiaľ, škola už neexistuje.

Krok za krokom

Ján Pituch s Milanom Lazorčákom teda vzali poskytnutú informáciu do vlastných rúk, cieľ mali jasný – pretaviť víziu do skutočnosti a po 10 rokoch obnoviť vodárenský odbor, lebo diera v školstve sa pomaly ale isto začala prejavovať nedostatkom odborníkov. Pripravili vzdelávací program, obsah vzdelávania, profil absolventa a tento plán predložili sektorovej rade vodárenskej spoločnosti. Spoločne prediskutovali konkrétnejšie požiadavky VVS na budúcich pracovníkov týkajúce sa odbornosti, technických znalostí, ale i manuálnych zručností. To najnáročnejšie ich však ešte len čakalo. Peripetie schvaľovania zahŕňali

Štátny inštitút odborného vzdelávania, ministerstvo školstva, Košický samosprávny kraj, schvaľovanie v rôznych komisiách pre odborné vzdelávanie. „Odbor technik, vodár, vodohospodár je obsahovo zameraný na technické a odborné činnosti, absolvent odbor ukončuje s maturitným vysvedčením a výučným listom. Nápad sa zrodil v našich hlavách okamžite, keď sme sa dozvedeli, že na Slovensku je nedostatok vodárenských pracovníkov už teraz, starší navyše pomaly odchádzajú do dôchodku.

Na Slovensku jednoznačne chýbala vzdelávacia inštitúcia, ktorá by zodpovedne a odborne pripravovala budúcich pracovníkov vodárenského odvetvia. Po zániku SOU v Piešťanoch nik neprišiel s myšlienkou, ako „zachrániť“ tento bezútešný stav. Príprava materiálov, obsah vzdelávacieho programu, ale i taká banalita ako je hľadanie názvu – pretože k názvu sa musel vyjadriť i Jazykovedný ústav Ľudovíta Štúra, celý tento proces od myšlienky až po realizáciu trval dva roky,“ vysvetľuje PhDr. Ján Pituch a pokračuje, „pedagogickí zamestnanci sa museli oboznámiť s celým systémom fungovania vodárenských spoločností, s cyklom vody, vodárenskými zdrojmi, spôsobom úpravy vody, technológiami čistenia, rozborom vôd, museli sme sa oboznámiť so spôsobmi hľadania porúch, so zariadeniami, prístrojmi, technikou a inými. Dnes už nie sú vodárenské spoločnosti ako by-

”

Cieľom bolo poskytnúť absolventa, ktorý zvládne náročnejšie i menej náročné úlohy vo vodárenskej spoločnosti.

”

”
Toto nie je
forma
duálneho
vzdelávania,
kedy berie na
seba všetku
ťažaru
vzdelávania
firma, ktorá si
sama žiakov
i vyhľadáva.

”

vali, sú vybavené najmodernejšou technikou a technológiami, pretože my sme chceli a chceme ponúknuť perspektívneho absolventa schopného pracovať s týmito výdobytkami modernej doby. Voda je nadčasová, potrebovať ju budeme vždy, je to artikel, bez ktorého sa nedá existovať. Zároveň je potrebné sa o ňu starať, ošetrovať ju a vhodne s ňou hospodáriť. Jednoducho cieľom bolo poskytnúť absolventa, ktorý zvládne náročnejšie i menej náročné úlohy vo vodárenskej spoločnosti, ktorý bude rozumieť vode, starostlivosti o ňu, ktorý bude technicky a odborne zručný, ale zároveň bude schopný vykonávať i manuálne činnosti súvisiace s opravami či údržbou.“

Celkom nový začiatok

Samozrejme, nový, neznámy odbor s absenciou akýchkoľvek informácií pre žiaka či pre rodiča potreboval silnú podporu. Propagácia, oboznámenie rodičov i žiakov s obsahom vzdelávania, spôsobom ukončenia, výhodami štúdia, perspektívou do budúcnosti, ale najmä spôsob, ako potenciálnych žiakov zaujať, aby sa na tento odbor prihlásili, to všetko bolo na pleciach školy. Veľkú pomocnú ruku však podala samotná VVS. „Osobne by som chcel vyzdvihnúť prácu p. Ing. Kočiška, ktorý je akýmsi garantom tejto koncepcie“, vyzdvihuje účasť výrobnotechnického riaditeľa VVS na projekte PhDr. Ján Pituch. Nielen propagáciu, i personálne a materiálno-technické podmienky bolo potrebné riešiť. V spolupráci s VVS bola vybudovaná učebňa špeciálne určená pre tento odbor.

Odborný profil bol tvorený v spolupráci s vodárenskou spoločnosťou, so Stavebnou fakultou Slovenskej technickej univerzity v Bratislave, ktorá má v ponuke študijných programov i vodné stavby a vodné hospodárstvo, škola však čerpala i z rôznych odborných publikácií, ktoré majú vytvorené vodárenské spoločnosti.

Program je v súčasnosti definovaný ako štátny vzdelávací program so skúšobným obdobím 4 roky, to znamená, že je definovaný ako experimentálne štúdium. Po uplynutí každého školského roka bude tento študijný program prehodnocovaný odborníkmi, odbornými a kontrolnými komisiami – aké vedomosti žiak nadobudol, ako sa profiluje, či sa dostatočne profiluje. Po vyhodnotení bude mať škola možnosť úpravy nedostatkov. Po uplynutí štyroch rokov, keď brány školy opustia prví úspešní absolventi, odborná komisia bude posudzovať úspešnosť nového odboru, prípadne upravovať odborné predmety. Škola vytvorila pravdepodobne úspešný model nového učebného odboru, ktorý po schválení odbornou komisiou, Ministerstvom školstva SR a inými úradmi bude zaradený

natrvalo do siete odborov a školy, ktoré budú uvažovať nad otvorením tohto odboru, sa budú riadiť týmto schváleným programom.

„Takýto špecializovaný odbor by nebolo možné navrhnuť bez spolupráce s vodárenskou spoločnosťou. Žiakom a rodičom podrobne vysvetlil na začiatku školského roka sám generálny riaditeľ VVS, a.s. Ing. Stanislav Hreha, PhD.. V 3. a 4. ročníku budú mať naši žiaci odborný výcvik, teda prax priamo vo vodárenskej spoločnosti, dokonca v tých závodoch VVS, poblíž ktorých bývajú. Aj takto budeme vychádzať žiakom, ale i vodárňam v ústrety. Napríklad žiak z Bardejova bude mať odborný výcvik v závode Bardejov. Musím však zdôrazniť, že toto nie je forma duálneho vzdelávania, kedy berie na seba všetku ťarchu vzdelávania firma, ktorá si sama žiakov i vyhľadáva. V našom prípade VVS nezdieľa túto ťarchu vzdelávania, i keď v rámci spolupráce s vodárenskou spoločnosťou tá vybuduje v našej škole odborné pracoviská i polygón. Žiakom však v 1. a 2. ročníku budeme pripravovať my, neskôr bude teoretická výučba prepojená s praktickou. Jednotlivé odborné predmety budú žiakom v 3. a 4. ročníku vyučovať odborníci z VVS,“ dopĺňa riaditeľ školy.

Škola žiakom ponúka nie málo, presvedčiť ich okrem odborného výcviku priamo vo vodárenských spoločnostiach môže najmä istá práca v týchto vodárenských spoločnostiach po úspešnom ukončení štúdia, ale i nadpriemerný nástupný plat. Bonusom sú pravidelné exkurzie, internát či možnosť prospechového štipendia. Aj budúci rok by mala byť otvorená jedna trieda, aby sa žiakom neskôr odborníci dokázali dostatočne venovať. Už teraz sa hlásia a vyzerá to tak, že trieda sa znova zaplní.

Mgr. Alena Havrilová
Foto: Marián Horňák

Ocenenie pre výročnú správu Stredoslovenskej vodárenskej prevádzkovej spoločnosti, a.s.

Stredoslovenská vodárenská prevádzková spoločnosť, a.s.

Výročná správa Stredoslovenskej vodárenskej prevádzkovej spoločnosti za rok 2015 bola ocenená 3. miestom v prestížnej súťaži Podnikové

médium roka v kategórii „Výročná správa.“

Celoslovenskú súťaž formátov internej a externej komunikácie pripravil Klub podnikových médií už po 14-krát. Cieľom súťaže je poukázať na to, že kvalitný časopis, leták, web či kalendár prinesie skutočne veľký osah vydavateľovi – mestu, obci, firme či združeniu.

Záujem o súťaž a konfrontáciu svojich prác zo strany spoločností stále narastá. Porota vyberala tento rok víťazov z 294 prihlásených prác a rozhodovala v zložení: Tamara Valková, predsedníčka poroty; Naďa Lazarová, Úrad vlády SR; Adriana Hostovecká, TV 213; Monika Sčevovichová, Pomoc človeku, o.z., bývalá investigatívna novinárka; Monika Kozelová, občianska aktivistka a blogerka.

Výsledky boli vyhlásené v hoteli Devín, Bratislava, 10. 5. 2017. Partnerom podujatia bolo SBA.

Slavomíra Vogelová, StVPS, a.s.

Foto: archív StVPS, a.s.

Vďaka vodárom majú v Handlovej nové detské ihrisko

V Handlovej na verejnom priestranstve pribudlo deťom k ich dňu nové ihrisko. Vzniklo vďaka programu Stredoslovenskej vodárenskej prevádzkovej spoločnosti, a.s. v spolupráci s mestom Handlová. Otváralo sa bublinkami.

Handlovskí škôlkari pokrstili bublinkami nové detské ihrisko na Morovnianskom sídlisku v Handlovej. Ihrisko bolo slávnostne odovzdané do užívania pri príležitosti Medzinárodného dňa

detí primátorom mesta Rudolfom Podobom v piatok 2. júna 2017.

Primátor mesta je vďačný, že Stredoslovenská vodárenská prevádzková spoločnosť, a.s. sa rozhodla investovať 10 tis. Eur do ihriska v Handlovej: „V Handlovej sa dlhodobo snažíme o to, aby deti trávil svoj voľný čas zmysluplne. Nevieť si predstaviť lepšiu aktivitu pre deti, ako keď sa spolu hrajú na ihriskách. V minulosti Handlovčania postavili svojpomocne desiatky ihrísk, ktoré dnes už nespĺňajú požiadavky na bezpečnosť a bohužiaľ zaniknú. Na území mesta sme ich napočítali viac ako 80. Postupne budujeme nové a rekonštruujeme tie, ktoré sa dajú zachrániť. Toto doplní paletu ihrísk na našom najväčšom sídlisku.“

Ako povedal generálny riaditeľ Stredoslovenskej vodárenskej prevádzkovej spoločnosti, a.s. Peter Martinka: „Detské ihrisko v Handlovej je jedno zo štyroch ihrísk, ktoré postupne odovzdáme aj v ďalších slovenských mestách. Ako jeden z najväčších zamestnávateľov v regióne si uvedomujeme našu zodpovednosť voči regiónom, našim zákazníkom a tiež voči životnému prostrediu a v spolupráci s vedením miest a obcí pomáhame tam, kde je to potrebné.“

Ihrisko je určené pre deti do 14 rokov a obsahuje 6 hracích prvkov, lavičky a informačnú tabuľu s témou „Biodiverzita v meste“. Keďže je v blízkosti materskej školy na Morovnianskom sídlisku,

okrem detí z blízkeho sídliska určite poteší aj škôlkarov a učiteľky. V súčasnej dobe je podpora aktívneho trávenia voľného času tých najmenších veľmi dôležitá a práve budovanie bezpečných detských ihrísk dostupných pre rodiny s malými deťmi k tomu výrazne prispieje.

Atmosféru otvárania ihriska doplnili tí, pre ktorých je ihrisko určené. Bublínky vypustili deti z troch materských škôlok v meste a prváci zo Základnej školy Morovnianska cesta. Výtvarníci zo Základnej umeleckej školy v Handlovej prispeli slávnostným odhalením tabule a priamo na ihrisku ukázali svoju šikovnosť maľbou na plátno.

Slavomíra Vogelová, StVPS,

Jana Paulínyová, mesto Handlová

Foto: archív StVPS, a.s.

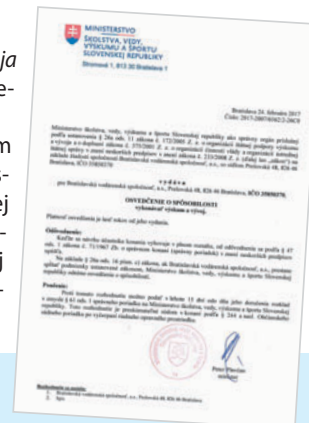
Bratislavská vodárenská spoločnosť získala Osvedčenie o spôsobilosti vykonávať výskum a vývoj

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky vydalo Bratislavskej vodárenskej spoločnosti Osvedčenie o spôsobilosti vykonávať výskum a vývoj. Bratislavská vodárenská spoločnosť sa tak môže zapojiť do činností v oblasti prírodných a technických vied.

„Rozvoj výskumu a vývoja je jednou z najlepších investícií. Naším cieľom je ochrana životného prostredia a neustále zlepšovanie našej práce. Preto sme požiadali o vydanie osvedčenia a som hrdý, že sme ho získali. V Bratislavskej vodárenskej spoločnosti pracujú kvalitní odborníci, ktorí svojimi vedomosťami, schopnosťami, zameraním a aj

prostredníctvom zapojenia spoločnosti do výskumu a vývoja ešte väčšmi prispievajú ku kvalite našich služieb,“ uviedol generálny riaditeľ a predseda predstavenstva BVS Zsolt Lukáč.

Získané osvedčenie umožní BVS, ktorá chce byť lídrom vo vede a výskume v oblasti vodárenstva i vodného hospodárstva, uchádzať sa o prostriedky z fondov Európskej únie a z ďalších grantov na výskum a vývoj. Projekty zamerané na ochranu, úsporu i monitorovanie kvality pitnej vody následne podporia efektivitu i kvalitu činnosti spoločnosti.

Laureátom Ceny VISIO 2020 sa stal projekt BVS Modrá škola – voda pre budúcnosť

Cena VISIO 2020 je cenou časopisu EUROSTAV, ktorú od roku 2011 udeľuje vydavateľstvo EUROSTAV a redakčná rada časopisu EUROSTAV za najvýznamnejší čin v oblasti udržateľnej architektúry a výstavy za uplynulé obdobie. Tento rok sa táto prestížna cena udeľovala už po šiestykrát. Laureátom ceny VISIO 2020 za rok 2016/2017 sa stal osvetový projekt Bratislavskej vodárenskej spoločnosti Modrá škola – voda pre budúcnosť.

Štvorčlenná odborná porota v zložení prof. Ing. arch. Robert Špaček, CSc., z Fakulty architektúry STU, prof. Ing. Dušan Petráš, PhD., zo Stavebnej fakulty STU Bratislava, Ing. arch. Darina Lalíková, CSc., šéfredaktorka časopisu EUROSTAV a Ing. Pavol Kukura zo Slovenskej rady pre zelené budovy, sa tento rok rozhodla nominovať na ocenenie tri projekty. Išlo o budovu Rosum v Bratislave, ktorá aspiruje na získanie certifikátu udržateľnosti LEED Gold, vzdelávací projekt BVS, a.s., Modrá škola – voda pre budúcnosť a pozorovateľňu vtáctva v Kalinkove. Odborná porota na svojom zasadnutí koncom marca rozhodla, že cenu VISIO 2020 za rok 2016/2017 z troch nominovaných projektov získá osvetový projekt BVS. Na projekte ocenila predovšet-

Laureátom ceny VISIO 2020 sa stal osvetový projekt BVS. Zľava: D. Petráš, D. Lalíková, Zs. Lukáč, J. Pančíková, P. Kukura a R. Špaček

kým to, že ide o dlhodobý vzdelávací program, ktorého cieľom je systematické budovanie pozitívneho vzťahu detí a mládeže k pitnej vode a prírodným zdrojom. Program je spracovaný tak, aby metódami zážitkového učenia pôsobil na rozvoj vedomostí detí a mládeže o pitnej vode – jej výrobe, distribúcii, odvádzaní a čistení odpadových vôd, využívaní dažďovej vody v udržateľnej výstavbe, ale aj o dôležitosti a nenahraditeľnosti vody v prírode. Cenu za BVS na slávnostnom galavečere 20. apríla 2017 prevzal predseda predstavenstva a generálny riaditeľ spoločnosti Ing. Zsolt Lukáč, EMBA. Popri cene odbornej poroty mohla o svojom víťazovi rozhodnúť aj verejnosť prostredníctvom

hlasovania na web stránke vydavateľstva EUROSTAV. Cenu verejnosti získal projekt Pozorovateľňa vtáctva Duna v Kalinkove. Ide o drevostavbu, navrhnutú a realizovanú tímom slovenských študentov a učiteľov z Fakulty architektúry pod vedením doc. Veroniky Kotrádyovej, PhD., v spolupráci s nórskou Bergen School of Architecture.

BVS zintenzívni spoluprácu s Výskumným ústavom vodného hospodárstva

Bratislavská vodárenská spoločnosť, a.s., (BVS) a Výskumný ústav vodného hospodárstva Bratislava (VÚVH) podpísali 19. apríla 2017 rámcovú zmluvu o odbornej a vedecko-výskumnej spolupráci v oblasti zásobovania pitnou vodou, odkanalizovania, čistenia odpadových vôd a nakladania s kalmi.

Spolupráca sa – popri aplikovanom výskume v oblasti zásobovania pitnou vodou a spracovania odpadovej vody – bude týkať aj vzdelávania odborných pracovníkov, tvorby plánov bezpečnosti pitnej vody vo vodárenských sústavách, odbornej a technologickej pomoci pri zabezpečení dodávok pitnej a spracovania odpadovej vody, vzájomnej výmeny vedeckých informácií, organizácie odborných podujatí a ďalších činností spoločného záujmu.

„Dlhodobým cieľom BVS je posúvať úroveň služieb v oblasti zásobovania pitnou vodou, ako aj spracovania odpadovej vody na čo najvyšší kvalitatívny stupeň. Spoluprácu s Výskumným ústavom vodného hospodárstva a následnú aplikáciu najnovších vedec-

ko-výskumných poznatkov do prevádzky našich čistiarňí a vodovodných systémov vnímam ako veľký prínos pre našu spoločnosť,“ uviedol po podpise zmluvy o spolupráci generálny riaditeľ BVS Zsolt Lukáč.

Podľa generálnej riaditeľky VÚVH Ľubice Kopčovej je taktiež potrebné venovať sa problematike látok, ktoré v súčasnosti nie je možné z vody úplne odstrániť. Ide najmä o niektoré lieky a antikoncepciu, ale aj ďalšie chemické látky.

Zmluva taktiež otvára možnosti spolupráce pri vzdelávaní žiakov základných a stredných škôl, ako aj študentov vysokých škôl. „Mladého človeka musíme vtiahnuť do toho, aby vedel, že voda je nenahraditeľná a jedinečná surovina,“ uviedla Kopčová. Popri hospodárnom zaobchádzaní s vodou je snahou oboch partnerov motivovať mladých ľudí v štúdiu prírodovedných a technických predmetov, ktoré následne absolventom ponúkajú dobré možnosti uplatnenia na trhu práce.

Podľa generálneho riaditeľa BVS Lukáča musí byť

Podpis zmluvy sa stretol so záujmom médií

na prvom mieste bezpečnosť zásobovania pitnou vodou: „Z hľadiska súčasných noriem a skúseností môžem jednoznačne vyhlásiť, že naša voda je bezpečná. Bezpečné sú aj okolnosti dodávky. Ale keď sa pozrieme okolo seba, vidíme vo svete nové nebezpečenstvá, na ktoré sa musíme pripraviť.“

S ohľadom na obojstranné presvedčenie o dlhodobom prínose vzájomnej spolupráce medzi BVS a VÚVH bola rámcová zmluva podpísaná na časovo neobmedzené obdobie.

Ján Pálffy, BVS, a.s.
foto: archív BVS, a.s.

Svetový deň vody 2017 v Severoslovenských vodárňach a kanalizáciách, a.s.

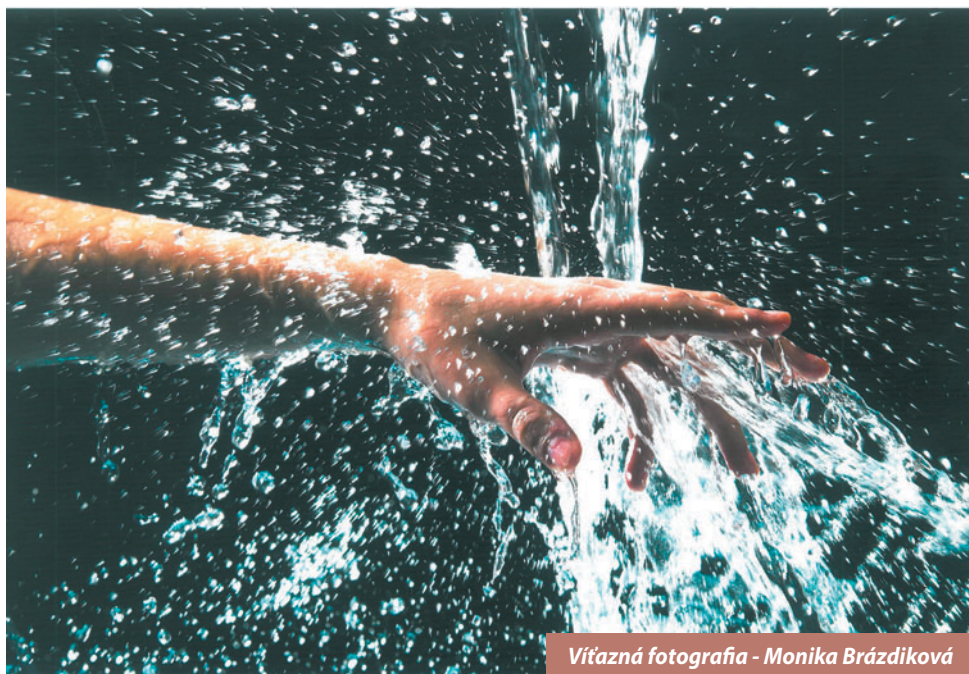
Tento rok sme sa rozhodli okrem žiadaných štandardných podujatí zorganizovať aj amatérsku fotografickú súťaž.

Pripravili sme tieto aktivity:

1. Pre Súkromnú základnú školu v Žiline bola zorganizovaná exkurzia na vodárenskom dispečingu v Žiline, návšteva zákazníckeho centra v Žiline a prehliadka najväčšieho vodojemu v Žiline - Chrast'. Po exkurzii žiaci absolvovali jednoduchý test, v ktorom si overili vedomosti získané exkurziou. Zo správnych odpovedí boli vyžrebované tri, výhercovia dostali vecnú odmenu.

2. Pre Základnú školu s materskou školou v Súľove - Hradnej bola pripravená prednáška spojená s prezentáciou zásobovania Žiliny pitnou vodou, ako aj filmový dokument o vybraných činnostiach, ktoré vykonávajú zamestnanci spoločnosti, napr. opravy a vyhladávanie porúch, diaľkové odčítanie vodomero, prácu analytického laboratória.

Aj tu sa žiaci na záver podrobili vedomostnému testu z prezentovanej témy a traja vyžrebovaní žiaci so správnymi odpoveďami boli odmenení.

Vítazná fotografia - Monika Brázdiková

Diskusia s autormi fotografií

Žiaci pri prednáške

3. Fotografická súťaž s názvom „Podoby vody“ sa stretla s veľkým záujmom. Celkove sa jej zúčastnilo 49 autorov, ktorí poslali celkom 118 fotografií. Hodnotiacia komisia, v ktorej bol aj profesionálny fotograf, stanovila poradie vo vyhlásených kategóriách:

Kategória do 18 rokov:

1. miesto Monika Brázdiková
2. miesto Silvia Kyselová
3. miesto Matej Čulák

Kategória nad 18 rokov:

1. miesto neudelené
2. miesto neudelené
3. miesto Simona Andričiková

Hodnotiacia komisia rozhodla udeliť aj cenu pre najmladšiu účastníčku súťaže, 6-ročnú Sárú Krajčíkovú.

Ceny odovzdal generálny riaditeľ spoločnosti SEVAK, a.s. Ing. Kundrík za účasti autorov umiestnených na prvých troch miestach a najmladšej účastníčke.

4. Poskytnutie 30 % zľavy na minimálny rozbor

vzorky pitnej vody pre občanov v okresoch Žilina, Bytča, Čadca, Kysucké Nové Mesto. Rozbory z odobraných a doručených vzoriek bude priebežne vykonávať akreditované laboratórium SEVAK, a.s. v Hornom Hričove.

Do stanoveného termínu (24. 3. 2017) prejavilo

o túto službu záujem 39 zákazníkov. Tieto objednávky sa budú priebežne plniť do septembra 2017. Pre porovnanie, v roku 2016 to bolo 51 zákazníkov, v roku 2015 to bolo 17 zákazníkov.

Ing. Jozef Vrábek, SEVAK, a.s.

Foto: archív SEVAK, a.s.

Návšteva vodárenského dispečingu

Povodne narobili vodárom škody. Havárie odstránili a pracujú na opravách

Ani dlhoroční skúsení vodári si nepamätajú takú dramatickú situáciu v súvislosti s povodňami, aká bola na prelome apríla a mája tohto roka.

Na obidvoch vodných zdrojoch, ktoré má Liptovská vodárenská spoločnosť, a. s., Liptovský Mikuláš v Demänovskej Doline, sa prejavila zvýšená hladina Demänovky. Na vodnom zdroji Zadná voda zaneslo záchyt naplaveninami skál, dreva a konárov.

„Bolo potrebné uvoľniť oceľové zábrany pred vstupom do potrubia, lebo voda už nebola schopná cez nános štrku a piesku dostať sa do úpravne pitnej vody,“ informoval Ing. Pavol Danek, vedúci strediska vodovodov LVS.

Ešte horšia situácia bola na vodnom zdroji Vyvieranie, ktorý sa nachádza v jaskynnom systéme. Voda v tomto zdroji sa od znečistenia zakalila až tak, že sa nedala používať na pitné účely. „Preto sme úpravňu museli odstaviť. Prívodná voda zničila na vodnom zdroji Vyvieranie nielen vstupné dvere, ale aj priestor pri nich a voda si vytvorila samostatný výver z jaskyne. Následne zobrala aj prístupovú cestu k Vyvieraniu, pričom ostali odhalené káble elektrickej inštalácie,“ vysvetlil P. Danek s tým, že pre poškodený most sa až po dvoch dňoch dalo dostať k zdroju a zistiť rozsah škôd.

S opravou elektrickej inštalácie museli počkať

Vodári už provízorne opravili most ponad Demänovku a opravujú vymletú komunikáciu. S prácami na odstránení škôd na elektrickej inštalácii vo Vyvieraní museli počkať viac ako dva týždne, pretože pre stále vysoký prietok Demänovky to bolo nebezpečné. „Kým sme mohli začať s opravou, urobili sme aspoň prípravu na opravu vymletej komunikácie a zabezpečili elektrické káble,“ dodal vedúci strediska.

Voda z Demänovky sa dostala aj do jaskynného systému. Z jaskyne ešte aj po dvoch týždňoch vychádzala nie cez výver ako zvyčajne, ale cez poohýbané dvere a otvor, ktorý si vytvorila v stene.

Mikulášania si všimli, že nepili vodu z Demänovky

„Aby obyvatelia Liptovského Mikuláša a obcí až po Partizánsku Ľupču nezostali niekoľko dní bez pitnej vody, spustili sme náhradný vodný zdroj Liptovská Porúbka. Odtiaľ sme presmerovali tok vody cez vodojemy v Liptovskom Mikuláši a čerpaciu stanicu v Demänovej, ktorá prečerpávala vodu do úpravne. Preto si mnohí ľudia, ktorí sú zvyknutí na vodu z Demänovky všimli, že im z vodovodu tiekla iná voda,“ ozrejmil Ing. Tomáš Benikovský, výrobný riaditeľ LVS. Po vykonaných opatreniach situáciu vrátili do pôvodného stavu.

Väčšina obyvateľov v okrese Liptovský Mikuláš preto nepocítila následky povodne z hladiska odstavky pitnej vody. „V rámci okresu sme však mali zakalený jeden skupinový vodovod Liptovský Ján – Podtureň, Uhorská Ves – Beňadiková a samostatné vodovody v Jakubovanech a Liptovskej Porúbke. V týchto prípadoch nemáme náhradné riešenie, preto bolo potrebné len čakať na vyčistenie vody, ktoré trvalo dva dni. Počas tohto stavu boli vykonané laboratórne rozbor, ktoré preukázali zberateľnú nezávadnosť vody. Napriek tomu sa našim odberateľom ospravedľujeme a ďakujeme im za pochopenie a trpezlivosť,“ vyjadril sa Pavol Danek.

Havárie neobišli ani kanalizáciu

V Liptovskom Jáne a Uhorskej Vsi povodeň tiež napáchala veľké materiálne škody. Pracovníci strediska kanalizácií a čistiarní odpadových vôd LVS tam riešili havarijný stav na stokových sieťach.

„V Liptovskom Jáne došlo k zatopeniu čistiarne zrážkových vôd, lebo voda v toku Štiavnica sa vybrežila a začala vtekať do kanalizácie. Došlo k preplneniu kanalizačného zberača smerom do Uhorskej Vsi. Aby sme ochránili obyvateľov Uhorskej Vsi, snažili sme sa regulovať prietok kanalizačného zberača, urobili sme prepojenie na čistiareň zrážkových vôd, ale v dôsledku enormného množstva pritekajúcej vody došlo k vytopeniu a znečisteniu tohto objektu,“ poznamenal Ing. Peter Hán, vedúci strediska čistiarní odpadových vôd a kanalizácií.

Dramatickú situáciu v týchto obciach pomáhali riešiť po komunikácii so starostom Liptovského Jána nielen vodári, dobrovoľní hasiči, ale aj obyvatelia.

Vrecami s pieskom sa snažili zamedziť vyliatiu potoka Štiavnica. V niektorých miestach sa to podarilo, ale tok bol taký veľký, že bolo nevyhnutné zo strany vedenia obce zabezpečiť odklonenie toku z pôvodného toku do poľa, aby nedošlo k vytopeniu a odtrhnutiu mostov hlavne v Uhorskej Vsi. Hladina miestneho potoka stúpala v krátkom čase do takých výšok, že mohlo dôjsť k zaplaveniu a odtrhnutiu mosta v Uhorskej Vsi.

Liptovskí vodári uvoľňovali most ponad Demänovku v spolupráci s pracovníkmi Správy povodia Váhu.

Zo šachty vytekali splaškové vody

„V Demänovskej Doline zasa došlo k upchatiu kanalizačného zberača, ktorý ústi do čistiarne odpadových vôd v Pavčinej Lehote. V dôsledku neodbornej manipulácie so šachtami, nie však našimi pracovníkmi, došlo k zavaleniu jednej z nich. Následne zaplavilo potrubie, vytrhlo kanalizačný poklop a začali vytekať splaškové vody pomedzi chaty,“ spomenul P. Hán.

Z dôvodu vysokej hladiny Demänovky došlo k enormnému prítoku balastných vôd do kanalizácie, ktorá neplnila svoj účel na odvádzanie splaškových vôd. „Špeciálnymi vozidlami sme sa snažili uvoľniť usadeniny a skaly, ktoré boli v šachte, ale množstvo odpadových spolu so zrážkovými vodami bolo také veľké, že sme nedokázali vodu odtiahnuť. Hľadali sme spôsob, ako zabrániť ďalším škodám, vytypovali sme miesta, kde by sme množstvo zrážkovej vody, ktorá sa dostala do kanalizácie, odvieďli do rozbúrenej Demänovky. Pre enormné množstvo vody a tlaku v kanalizácii to však bolo možné až po klesnutí hladiny Demänovky,“ opísal P. Hán.

Až po opadnutí vody v Demänovke a prítoku v kanalizácii na vytypovaných miestach osadili balóny. Následne pomocou vozidiel špeciálnej dopravy pracovníci odstránili havarijný stav a kanalizačnú stoku z Demänovskej Doliny do Pavčinej Lehoty sprevádzkovali.

Okrem toho došlo aj k zatopeniu mechanického stupňa v čistiarni odpadových vôd v Pavčinej Lehote. „Na vstupnej stanici mechanického predčistenia sedimenty, štrk, piesok a väčšie nečistoty upchali hrablice a mechanický stupeň čistiarene prestal byť účinný. Havarijný stav sa dal riešiť tiež až po znížení hladiny Demänovky. Vozidlami špeciálnej dopravy sme dokázali mechanický stupeň vyčistiť, odsáť a vystrieť, aby sa čistiareň dostala do pôvodného prevádzkového stavu,“ dodal P. Hán.

Dlhoroční vodárenskí pracovníci hovoria, že v regióne také povodne ešte nezažili. Podľa nich si ľudia, ktorí to nevideli na vlastné oči, nevedia ani predstaviť hrozivé hučanie vody, valiacych sa skál, štrku a dreva dolu dolinami. Aj v takej situácii však museli robiť potrebné opatrenia, aby zabránili ešte väčším škodám a čo najrýchlejšie odstránili vzniknuté havárie na vodovodoch, kanalizácii a čistiarnach odpadových vôd.

Mgr. Eva Petranová
Foto: Peter Nikoli

Kanalizácia a ČOV Sereď slávnostne uvedená do trvalej prevádzky

Slávnostné prestrihnutie pásky

Za účasti ministra životného prostredia SR Ing. Lászlóa Sólymosa, zástupcov samosprávy a štátnej správy, členov predstavenstva, dozornej rady a manažmentu ZsVS, a.s., sa dňa 16. marca 2017 uskutočnilo slávnostné odovzdanie projektu „Kanalizácia a ČOV Sereď“ do užívania.

Vlastný projekt, riešiaci rozšírenie stokovej siete v meste Sereď a obci Dolná Streda začal už v novembri 2010, kedy bola podaná žiadosť o NFP. Následne prebiehali činnosti ako podpis zmluvy o NFP, výber dodávateľa a výber stavebného dozoru. Stavenisko bolo dodávateľovi odovzdané dňa 9. 7. 2015 a výstavba bola ukončená 27. 6. 2016.

Projektovú dokumentáciu pre kanalizáciu vypracovala spoločnosť AD Consult, pre vlastnú ČOV spoločnosť BIDOR – Juraj Billy. Obe spoločnosti sa na realizácii projektu podieľali aj ako autorský dozor. Verejným obstarávaním bol vybraný poskytovateľ služieb stavebného dozoru – spoločnosť Dopravo-projekt, a.s.. Vlastným dodávateľom stavebných prác bolo združenie ZIPP – Vodohospodárske stavby – INPEK, pričom ako vedúci skupiny figurovala spoločnosť STRABAG, s.r.o..

Celkové náklady na projekt „Kanalizácia a ČOV Sereď“ sa vyšplhali na 11 396 081,87 € bez DPH, pričom 80 % z týchto nákladov bolo financovaných z fondov EÚ, 15 % zo štátneho rozpočtu a 5 % hradila ZsVS, a.s. z vlastných zdrojov.

V rámci objektu kanalizácie bolo v meste Sereď vybudovaných celkovo 3 388 m gravitačnej kanalizácie, 3 čerpace stanice s výtlačným potrubím v dĺžke 2 172 m. Spolu bolo v meste Sereď vybudovaných 195 kanalizačných odbočení. V obci Dolná Streda bolo vybudovaných celkovo 1 015 m gravitačnej kanalizácie s 52 ks kanalizačných odbočení.

Intenzifikácia ČOV Sereď - Dolná Streda spočívala vo vybudovaní nových a rekonštrukcii existujúcich stavebných objektov a prevádzkových súborov tak, aby sa dosiahla modernizácia procesu čistenia odpadových vôd a zvýšenie kapacity ČOV až na 35 821 EO. Rekonštrukcia zahŕňala stavebné a sanačné práce na objektoch ČOV a kompletnú výmenu technológie, ktorá zabezpečuje proces čiste-

nia za modernejšiu, výkonnejšiu a tiež energeticky úspornejšiu. Vďaka rekonštrukcii ČOV v Dolnej Strede bude možné napojenie okolitých obcí, navyše okrem spoľahlivejšej prevádzky ČOV budú odpadové vody čistené vo výrazne vyššej kvalite.

ZsVS, a.s. sa na ČOV v Dolnej Strede podieľala aj vlastnými investičnými akciami, v rámci ktorých sa uskutočnila rekonštrukcia existujúcich budov neriešených v projekte. Tie boli zateplené, opatrené fasádovými omietkami, boli vymenené okná a opravené strechy. V rámci týchto investičných akcií sa tiež zrekonštruovali vnútroareálové komunikácie a vykonali úpravy čerpacej stanice prívalových dažďových vôd. ZsVS, a.s. taktiež financovala aj nové kanalizačné odbočenie nad rámec projektovej dokumentácie. Všetky tieto náklady sa vyšplhali na sumu 469 131,22 € bez DPH. Obec Dolná Streda a mesto Sereď sa podieľali najmä na financovaní spätných úprav po výstavbe kanalizácie, a to dohromady sumou 34 000 € bez DPH.

Skúšobná prevádzka bola rozhodnutím okresného úradu v Galante zahájená 11. 7. 2016 pre ČOV a 16. 8. 2016 pre kanalizáciu, v oboch prípadoch na dobu 6 mesiacov. Stavebné objekty, podliehajúce stavebnému povoleniu vydaného obcou Dolná Streda, boli právoplatne skolaudované dňa 14. 7. 2016. Právoplatné kolaudačné rozhodnutie bolo Okresným úradom v Galante vydané dňa 15. 2. 2017 pre kanalizáciu aj ČOV, ktorá týmto prešla do trvalej prevádzky.

ZsVS, a.s., Mgr. Albert Nagy, Ing. Miloš Dian

Foto: Iveta Tóthová, Miloš Dian

Kalové a plynové hospodárstvo ČOV, v pozadí rieka Váh

Vodovodná oceňuje deti na východnom Slovensku

VVS, a.s. v spolupráci s PVPS, a.s. odštartovali počas Svetového dňa vody jarnú kampaň „Nech sa páči, vodovodná“. Voda z vodovodu zbiera už od marca nových fanúšikov na sociálnych sieťach.

spoločnosti, a.s. a Podtatranskej vodárenskej prevádzkovej spoločnosti, a.s.. Tie najväčšie základné školy boli oslovené aj formou poštových zásielok.

„Nech sa páči, vodovodná“ intenzívne prebiehala najmä na sociálnych sieťach Facebook, Instagram a Youtube, ktoré vo veľmi vysokej mie-

re ovplyvňujú správanie sa detí a medzi mladými sú mimoriadne obľúbené. Kampaň bola podporená pútavými reklamnými spotmi v dvoch slovenských rádiách. Žiaci sa mohli zapojiť do piatich súťaží, ktoré boli vyhlasované na sociálnej sieti Facebook. Stačilo napríklad vodu odfotiť, napísať o nej básničku alebo odpovedať na jedno-

duché kvízové otázky a pri troške šťastia mohli žiaci vyhrať skvelé vecné ceny - powerbanku, smartwatch, bluetooth reproduktor, bluetooth slúchadlá či okuliare na virtuálnu realitu. Po skončení každej súťaže vyžrebovali zástupcovia organizátora troch víťazov, ktorým ceny odovzdali zástupcovia vodárenských spoločností VVS, a.s. a PVPS, a.s..

Jarná kampaň „Nech sa páči, vodovodná“ stavila aj na videá so známymi, aktívnymi osobnosťami, ktoré deťom propagujú zdravý životný štýl a zdravý pitný režim. Športovci, speváci i tanečníci porazili nielen o svojich úspechoch, aktivitách, záľubách, ale najmä o tom, prečo je voda z vodovodu na pitie najlepšia.

Kampaň vyvrcholila kultúrno-spoločenským

podujatím Pravá vodovodná show v Kasárňach/Kulturpark v Košiciach, na ktorom sa zúčastnilo 10 najaktívnejších tried celej kampane. Deti si užili skvelý koncert speváčky Liny Mayer a kapiel Peter Bič Project či Nocadeň. Úspech zožala tanečná skupina VIVA a divadlo Haliganda, ktorého členovia si pre deti pripravili bláznivé súťaže o atraktívne ceny. Podujatia sa zúčastnili zástupcovia oboch vodárenských spoločností a symbolicky deťom odovzdali ich výhru. Školáci si domov odniesli množstvo darčiekov, spomienok a nezabudnuteľných zážitkov.

(dom)

Foto: archív

Kapela Nocadeň

Ing. Stanislav Hreha, PhD., generálny riaditeľ VVS, a.s. a Ing. Robert Tencer, generálny riaditeľ PVPS, a.s. pri krste videoklipu Pravá vodovodná

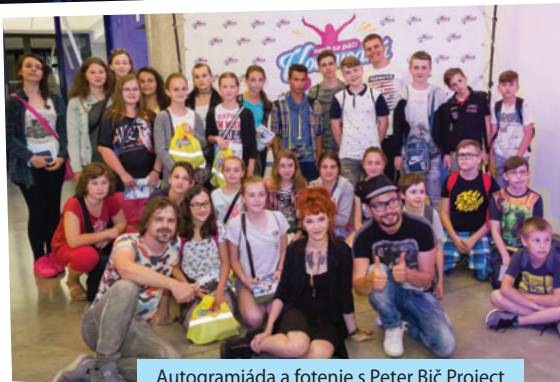
Vystúpenie kapely Peter Bič Project

Ela Martinčeková, Andy Ďurica a tanečnice VIVA

Kampaň na podporu zdravého životného štýlu a zdravého pitného režimu chce apelovať najmä na žiakov základných škôl, ale i na ich učiteľov, rodičov, riaditeľov škôl, ktorí majú vplyv na to, čo deti pijú. Deti konzumujú veľké množstvo sladených a balených nápojov, preto sa vodárenské spoločnosti na východnom Slovensku rozhodli prostredníctvom kampane ukázať týmto deťom, že aj voda z vodovodu je chutná a hlavne prospešná pre zdravie. Pilotná etapa kampane, ktorá prebiehala v zime, mala medzi deťmi obrovský úspech. Lajkovali stránku a jednotlivé príspevky zdieľali so svojimi kamarátmi. Ani jarná etapa nezaostávala a fanúšikovskú základňu rozšírila o stovky nových sympatizantov. Chutná voda z vodovodu si získala nových konzumentov z radov detí a veríme, že aj ich rodičov.

Prostredníctvom e-mailov bolo oslovených takmer 800 základných škôl, ktoré sú v správe Východoslovenskej vodárenskej

Autogramiáda a fotenie s Peter Bič Project

Trieda 5. A ZŠ s MŠ Šarišské Michaľany počas odovzdávania ceny riaditeľom VVS, a.s., závodu Prešov, Ing. Jozefom Polomským

Šťastná výherkyňa zo ZŠ Gelnica

Atomizace českého vodárenství je neefektivní, menší obce a města mají problémy

Obnova vodovodů a kanalizací ve velkých aglomeracích probíhá většinou bez problémů, potíže ovšem mají menší obce a města, které na investice nemají finance. „Cena vodného a stočného musí být nastavena tak, aby dokázala generovat dostatečné prostředky do obnovy,“ říká František Barák (na fotografii), předseda představenstva

Sdružení vodovodů a kanalizací ČR (SOVAK ČR). O těchto a dalších aktuálních tématech se bude hovořit na blížící se nejvýznamnější oborové akci, mezinárodní výstavě VODOVODY-KANALIZACE, kterou Sdružení pořádá v Praze 23. – 25. května.

Menší obce nevytváří dostatek zdrojů na to, aby mohly investovat. Jak velký je to problém?

Problém to skutečně je. Ve velkých aglomeracích a městech, kde jsou velcí provozovatelé nebo velcí vlastníci, je situace prakticky bezproblémová. Cena vodného a stočného je nastavena tak, aby dokázala generovat dostatečné prostředky do obnovy. Pokud jde o menší celky, jednotlivé nebo seskupené obce s malou vodárnou, je situace obvykle diametrálně jiná. Venkov je téměř bez kanalizace, vodovody jsou přestárle a s velkými ztrátami.

Kde získat dostatek zdrojů?

Je zapotřebí zvýšit ceny vodného a stočného a z toho zajistit zdroje na opravy. Projekty je samozřejmě možné kofinancovat také z dotací, ale to je dnes problematické. Na obnovu infrastruktury je vyčleněno velmi málo dotačních zdrojů, většina z nich míří do nových technologií a do budování nových sítí. Obce musí zkrátka hledat jiné zdroje, které jim umožní prostředky pro obnovu. Některé využívají zdroje z místního rozpočtu, to může být ale v řadě případů hodnoceno jako zakázaná podpora.

Narážíme tím na zásadní problém českého vodárenství – z pohledu počtu provozovatelů na počet obyvatel máme evropský primát.

Dnes máme v České republice přes 6 tisíc vlastníků a 2,5 tisíce provozovatelů. Atomizace vodárenství, ke kterému došlo po privatizaci, kdy byly krajské vodárenské společnosti rozděleny na několik malých celků, dnes samozřejmě neprospívá ničemu. Ani efektivnosti, ani kvalitě vodárenských či zákaznických služeb. Nejvyšší kvalitu pitné vody i od kanalizování dnes najdeme u těch největších společností.

Vodárenství se v průběhu 90. let rozdělilo ještě na vlastnickou a provozovatelskou část, což dnes vytváří strukturu, která se stala nedávno terčem kritiky vládní analýzy. Ta upozorňuje na nepřiměřený odchod zisků do zahraničí a nerovnováhu mezi reinvesticemi a ziskem.

Ta analýza je neodborná. Pochybuji, že se někdo smlouvami mezi vlastníky a provozovateli vůbec zabýval. Obce a města dnes vlastní 85 procent vodárenského majetku a je jasné, že model oddílného provozování ušetřil České republice spousty peněz a energie. Hovoříme-li o odlivu zisku do zahraničí, je potřeba vidět náročnost investic, které byly na počátku vstupu zahraničních investorů. Vodárenství tehdy nemělo peníze, stát o něj nejevil zájem a předal ho městům a obcím. To, že má každý investor spočítáno, jaká je návratnost investic, je zcela logické. Myslím, že naprostá většina těchto partnerských vztahů je výhodná pro obě strany.

Jsou to také města a obce, které stanovují cenu vodného a stočného. Dá se předpokládat, že budou ceny – i kvůli obnově infrastruktury – růst?

Ceny, stejně jako v jakýchkoli jiných oborech a odvětvích, stagnovat nebudou. Zvyšovat se budou a musí zejména tam, kde se infrastruktura dostatečně neobnovuje, protože cena vodného a stočného je hlavním generátorem zdrojů pro tyto účely. Vše ale bude odpovídat prostředí, ve kterém se pohybujeme. Odmítám proto tvrzení, že česká voda je dražší než na západ od našich hranic, není to pravda.

Jaké jsou odvody státu z vodného a stočného?

Cena vodného a stočného je významně, podstatně více než v ostatních zemích Evropy, zatěžována odvody, poplatky a daněmi, které vodárenské státy odvádějí státu. Bylo by jistě vhodné prosadit snížení tohoto zatížení, především u daně z přidané hodnoty. To ovšem záleží na politické vůli, nikoliv na vodárenských společnostech.

V poslední době se v souvislosti s hrozbou stále častěji skloňuje sucho.

Ano, to je dnes častý strašák. Přitom jde jen o to, abychom dešťovou vodu nezodpovědně po několika hodinách až dnech nenechávali odtékat řekami z území České republiky. Dnes ji pouštíme ze střech a silnic, vše asfaltujeme a betonujeme, místo toho bychom ale měli dešťovou vodu zadržet v krajině. Musíme vybudovat retenční nádrže, budovat vhodná vsakovací místa, obnovit rybníky, rychle postavit přehradní nádrže a k nim příslušné vodovodní přívaděče. K tomu musíme zajistit provozuschopnost regionálních vodovodů umožňujících propojení vodárenských soustav. Pak nebudeme o suchu vůbec mluvit.

Sucho bude určitě jedním z témat na blížící se výstavě VODOVODY-KANALIZACE, jaká další budou podle vás na akci rezonovat?

Pokud jde o témata v doprovodném programu, určitě to budou ta spojená se suchem a kvalitou pitné vody a zejména bezporuchové zásobování obyvatel. Na výstavě chceme ukázat, že otočit kohoutkem je jednoduché, ale že výroba a distribuce pitné vody je složitý proces. Chceme poukázat na to, co výroba pitné vody, její dodávka a následné odkaňalování a vyčištění vlastně obnáší. Chceme také ukázat, že se přitom umíme chovat řádně vůči životnímu prostředí.

Více na: www.vystava-vod-ka.cz

Foto: archiv redakce

Miesto pre Vašu prezentáciu

Vydavateľ:	Asociácia vodárenských spoločností, Prešovská 48, 826 46 Bratislava
Redakcia:	Agentúra PENELOPA, s.r.o., Omská 22, 040 11 Košice,
tel./fax.:	+421 55 677 00 76
e-mail:	penelopa@penelopa.sk
Príjem inzercie:	Agentúra PENELOPA, s.r.o., Omská 22, 040 11 Košice
tel./fax.:	+421 55 677 00 76
e-mail:	obchod@penelopa.sk

Vodárenské pohľady sú periodikom Asociácie vodárenských spoločností na Slovensku. Štvrťročník venovaný tematike asociácie, jednotlivým členom, ich stratégiám, výsledkom, aktivitám, spoločným i rozdielnym postojom, oblasti vodohospodárstva a vode ako takej... Časopis vydávaný v náklade 5700 ks s vyprofilovanou cieľovou skupinou čitateľov – užíšia odborná verejnosť (príslušné ministerstvá SR resp. ich odbory, ÚRSO, VÚVH, manažment vodárenských spoločností), dodávateľské štruktúry a v neposlednom rade akcionári a zákazníci vodárenských spoločností.